PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК X ЛИПЕНЬ — JULY, 1969 Ч. 7

Second Class Mail registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК X — ЛИПЕНЬ, 1969 — Ч. 7

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

PROMIN

No. 7 — JULY, 1969 — VOL. X

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Передплата в Канаді	$4.00
Передплата до інших країн	4.50
Поодиноке число	.50

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. — Winnipeg 4, Man.

Subscription in Canada	$4.00
Subscription in other countries	4.50
Single copy	.50

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. — Winnipeg 4, Man.

ДО УВАГИ ДОПИСУВАЧАМ:

Редакція застерігає собі право скорочувати і виправляти надіслані матеріяли. Дописи, які поміщуються також в інших часописах редакція не приймає — уникаємо повторювання.

Не поміщені дописи редакція не звертає, хіба за спеціяльним, згори зазначеним застереженням. На зворот фотографій, надісланих для виробу кліше треба заадресувати коверту, наклеїти вартість поштових марок і вислати разом з фотографіями.

НА ОБКЛАДИНЦІ: Княгиня Ольга — Малюнок Василь Дадинюк, 1937 р.

— — — —

В ЦІМ ЧИСЛІ:

М. Зеров — Київ з лівого берега	1
Роковини 1000-ліття мудрої володарки	1
Микола Філянський — Київ	2
Н. К. — Напередодні нашого з'їзду	2
Наші молоді сили	5
Наталія Кібець — Гомін Полісся	7
К. П. — Чому виховання дітей натрапляє на труднощі	9
С. Скляренко — Святослав	11
Olesia Kernisky — The One Thousandth Year Anniversary of Princess Olha	15
CBC of Canada Features Ukrainian Music	16
М. Ковшик, Л. Г. Денис, В. Дубів — В ім'я правди	17
Відділ для дітей	22
Громадська і родинна хроніка	23
Українська вишивка	26
Річні звіти відділів	29
Домашнє господарство	32
Закінчення міжпров. кампанії.	33

— — — —

ОДЕРЖАНІ КНИЖКИ

Дохія Гуменна — Золотий Плуг. Роман. В-во — Об'єднання Українських Письменників „Слово". Нью-Йорк, 1968. Обкладинка авторки. Стор. 291.

Прот. М. Овчаренко — Розумність в світі — Бог. Передмова проф. Мулика-Луцика. Видано коштом автора. Стор. 78. Вінніпег, 1969

Азбуковник — Коротка Енциклопедія Української Літератури. Зшиток 5. Видавництво „Київ", Філаделфія, 1968 р.

ВИДАННЯ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

ВИБРАНІ ТВОРИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ — Видання КУК англомовне	$7.50
УКРАЇНЦІ В КАНАДІ — О. Войценко (англомовне)	$7.50
50-річчя ЗДОБУТТЯ ГРОМАДСЬКИХ ПРАВ УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ — Др. Г. Янішевська	$0.75
МИСТЕЦЬКА КНИЖКА (укр. народні вишивки і взори)	$4.00
МИСТЕЦЬКІ СКАРБИ УКР. ВИШИВОК — С. Стечишин	$1.75
ТРИ СИЛЬВЕТКИ — Л. Білецький	$1.50
У ГОРАХ КАРПАТАХ — М. Ломацький	$3.50
ГОМІН ГУЦУЛЬСЬКОЇ ДАВНИНИ — М. Ломацький	$3.50
БЛИСКУЧА ЗОРЯ — Митрополит Іларіон	$0.50
Я ВЕРНУСЯ — О. Крамар	$0.50
ОСТАННІЙ ПРОРОК — Л. Мосендз	$6.00
УКРАЇНСЬКІ ХРЕСНІ ІМЕНА — Р. Гаук	$1.00
НАВЧАЙМО ДІТЕЙ СВОЇХ УКР. МОВИ — Митрополит Іларіон	$0.20
РЕЛІГІЙНІ МОТИВИ В ТВОРЧОСТИ Л. УКРАЇНКИ — Н. Когуська	$0.20
УКРАЇНСЬКА ЖІНКА В ХОРЕОГРАФІЇ — М. Пастернакова	$3.00
ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ — в твердій оправі	$2.50
— в м'якій оправі	$1.50
ПРОГРАМА НАВЧАННЯ У ДИТЯЧИХ САДОЧКАХ	$1.50
ПРОГРАМА НА РІЗДВ'ЯНИЙ КОНЦЕРТ	$1.00
ПРОГРАМА НА ДЕНЬ МАТЕРІ	$1.50
ПРОГРАМА НА СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ Л. УКРАЇНКИ І О. КОБИЛЯНСЬКОЇ	$1.00
ПРОГРАМА ДЛЯ МОЛОДШИХ ВІДДІЛІВ СУМК	$2.00
ПРОГРАМА НА СВЯТО КНИЖКИ	$1.00
НАУЧКА — С. Пауш	$1.50

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

651 Spadina Ave.

Toronto 4, Ont.

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

РІК X ЛИПЕНЬ, 1969 ЧИСЛО 7

РОКОВИНИ 1000-ЛІТТЯ МУДРОЇ ВОЛОДАРКИ

Згідно з історичними джерелами, цього року і в м. липні сповниться тисячу років від дня смерти одної з найвидатніших жінок України, рівноапостольної св. Ольги, княгині Руси-України.

В історії України княгиня Ольга займає рівнорядне місце з Володимиром Великим, своїм внуком. Церква визнала її святою, бо крім мудрої володарки, справедливого законодавця, вона перша з жінок пануючого роду пізнала вічні вартости Христової віри і цінности християнської науки. Не зважаючи на великі труднощі, перешкоди в тодішніх часах, покинула поганську віру і прийняла християнську. І хоч точної дати її охрищення не подають історичні джерела, охрестилась вона вже після того, коли засіла на київському престолі, прийнявши грецьку православну віру.

Княгиня Ольга вступила на престол по смерті свого чоловіка Ігоря, якого убили деревляни 945 року. Через 20 років управляла вона державою як регентка в імені свого малолітнього сина Святослава.

За часів князювання Ольги в країні панував мир, вона шукала шляхів мирно полагоджувати міжнародні, державні питання, тому двічі їздила до Царгороду. Історія відмічує, що Ольга увела розумні закони, які полегшували життя населення, скріпила торгівлю з іншими краями та нав'язувала дипломатичні взаємини з Німеччиною, з Візантією. Воєводи і бояри слухали та виконували її розпорядження.

Та не лише роки князювання надають княгині Ользі немеркнучої слави мудрої володарки, бо в документі договір Ігоря з 944 року, в якому вона виступає рівнорядно з Ігорем: „...великий князь руський Ігор з жінкою Ольгою". І навіть тоді, коли передала княжий скиптр свому синові Святославу, не переставали дбати про добро України та її народу.

За усталені порядки в державі, за справедливість, за мудрі володіння, за ревність християнської віри, полюбив її нарід та довгі століття оспівував її у своїх переказах, як наймудрішу з жінок України. Ось як харктеризує її сучасний історик, проф. Н. Полонська-Василенко:

„...Пам'ять народня зберегла нам образ Ольги — мудрої володарки, вірної дружини, ніжної матері і чарівної жінки. Як жива встає вона перед нами овіяна серпанком легенд, осяяна тим внутрішнім світлом, який випромінювала вона.

Ользі належить видатне місце в історії України; літопис цілком вірно харктеризував це місце: вона була „світанок перед сонцем, зірка перед світлом, яка сіяла яко місяць вночі, як предвісниця хрещення Русі"...

„Ясний образ великої княгині Ольги, великої жінки, був наче дороговказом для довгих віків України й закликав сотні, тисячі жінок слідувати її шляхом".

Зупиняючись над значенням таких роковин, події яка огорнула була смутком 969 року цілу Русь-Україну, бо „...плакася по ній син її, і внуці її, і всі люди плачем велиим" — каже літопис — треба щоб ці роковини наблизили нас до нашого народу, щоб вони пригадали нам про ті великі події в історії державного життя України, щоб образ великої княгині Ольги був у нас завжди первовзором, і в майбутньому був нашим духовим провідником.

Пройшло ж багато поколінь від смерти цієї мудрої володарки і кожне покоління в кожній добі шукало і шукає для себе шляхів,

---

М. Зеров

КИЇВ З ЛІВОГО БЕРЕГА

Вітай, замріяний, золотоглавий
На синіх горах! Загадався — спить...
І не тобі-молодшому — бринить
Червлених наших літ ясна заграва.

Давно в минулім дні твоєї слави,
І плаче дзвонів стоголоса мідь,
Що вже не вернеться щаслива мить
Твого буяння цвіту і держави.

Але, мандрівче, тут на пісках, стань,
Глянь на химери бароккових бань,
На Шеделля білоколонне диво.

Живе життя і силу ще таїть
Оця гора зелена і дрімлива,
Ця золотом цвяхована блакить.

шукає великих діл, як нарід, як нація; особливо шукає їх в часах безправ'я, в часах народнього горя. Шукає таких шляхів і сьогоднішнє покоління в Україні й у світі. Шукає доріг, щоб усунути безправ'я, шукає дороги до свободи і незалежного державного життя.

В якій же формі буде згадувати сьогодні Україна заповіти великої княгині Ольги, голови української держави на престолі у Києві у рік тисячоліття її смерти? Як насвітлюватиме її християнські ідеали? Бо хіба ж не падає сьогодні в Україні під рукою ворога все те, що внесла в історію України мудра володарка? Хіба не зневажені сьогодні святощі віри Христової? Хіба не глумиться ворог над святинями-храмами, бо одні з них зруйновані, розкидані, інші обернені на музеї, на залі протирелігійної агітації? А проте там нарід вірить і молиться. Бо не в силі ворог зруйнувати душі і того, що вічне в ній.

Шукаємо й ми шляхів, ми ті, що живемо у вільному світі, що згуртовані у своїх жіночих організаціях. Шукаємо шляхів збереження нашого життя у широкому світі і разом з тим йдемо, щоб служити нашому народові. І хай же в цій праці завжди присвічує нам образ великої володарки України, рівноапостольної княгині Ольги.

ПРИЄДНАЛИ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Д-ка Галина Слюзар — Вінніпеґ	3
Марія Білоус — Давфин	3
Павліна Клюкевич — Ванкувер	3
Михайлина Козар — Етелберт, Ман.	3
Н. Зенчишин — Реджайна, Саск.	2
Соня Пелех — Вінніпеґ	3
Д-ка Г. Кіцюк — Вінніпеґ	1
Василь Перепелюк — Давфин	1
о. Н. Дебрин — Лондон, Онт.	1
Кароля Ковальчук — Вінніпеґ	1
Анна Дудич — Брентфорд, Онт.	1
П. Борис — Жак Картіє, Кве.	1
Марія Корпан — Реджайна	1
Марія Квас — Торонто	1
Анна Назаревич — Вінніпеґ	2
Стефанія Пауш — Едмонтон	1
Марія Кушнір — Вінніпеґ	1
Марія Кінащук — Ватсон, Саск.	1

— Уявіть собі, шановна пані, у мене завжди так і крутяться всякі думки в голові.

— Що ж тут дивного? Вони мають багато вільного простору.

Напередодні нашого з'їзду

Як же швидко минуло два роки від останнього крайового зїзду Союзу Українок Канади в Торонті! А були цих два роки роками наполегливої праці цілої нашої організації. Новообрана управа Союзу Українок Канади, яку очолила на зїзді пані Леся Хорош Ґреґорі, зустріла нові проблеми та нові завдання.

В розгарі праці біля сторіччя Канади, залишилась друга половина 1967 року, в якій багато ініціятиви виявив і Союз Українок Канади. Внедовзі по зїзді прийшов на порядок дня Світовий Конґрес Вільних Українців у Ню Йорку. 1948 рік приносить Ювілей 50-ліття Української Греко-Православної Церкви в Канаді, Церковний Ювілейний Зїзд в Саскатуні. Тут то там плянувались виставки колекції образів Василя Курилика — нашого проєкту сторіччя Канади. Йшли наради над справами музейного будинку організувались і відбувались окружні і провінціяльні зїзди, подорож голови в Бр. Колумбії, її участь в зїздах, конференціях, нарадах.

І ось наш черговий крайовий з'їзд. Він вже проголошений в Едмонтоні. І цей наш рік дуже знаменним — зустрічаємо в нім тисячоліття смерти першої жінки володарки України, рівноапостольної княгині Ольги. Зустрічаємо в цім році багато цікавого — що в нашім житті? Що нам перше робити? Яка праця жде нас всіх? На чім зупиняться наші думки, і якими стежками ступатимемо в завтра? Все це нас тривожить. Все це кличе нас на спільні наради нашого з'їзду в Едмонтоні.

ЧАС ВАКАЦІЙ І ДЛЯ ЖУРНАЛА

Журнал наш в серпні на вийде — це буде час вакацій редакції. Наступне число журнала появиться з датою за серпень-вересень. Однак просимо пам'ятати, що пошта до редакції буде приходити і відходити, тому просимо не здержуватись з висилкою передплат чи надісланням матеріялів для поміщення в журналі.

Дописи, а головно звіти з річних зборів, які досі не поміщені готуються до друку і підуть у числі з вересня.

Редакція і адміністрація бажає всім своїм читачам приємних вакацій і не забудьте відвідати нас, зложити нам візиту, коли будете у переїзді через Вінніпеґ.

РЕДАКЦІЯ.

В з'їзді беруть участь делегати відділів, представниці провінціяльних екзекутив, голови ріжних комітетів, центральний провід і членство. Нам всім треба бути на з'їзді. Нам треба чути, бачити і розуміти.

На з'їзді промовлятиме голова Союзу Українок Канади пані Леся Хорош Ґреґорі. Напевно, що й спільні сесії Союзу Українців Самостійників дадуть багато надійного в нашій дальшій праці. Тож ці передодні нашого з'їзду хай будуть днями підготовки до нього і найщирішим бажанням причинитись до дальшого росту нашої організації, а тим самим послужити своему суспільству. **Н. К.**

НАЧЕРК ПРОГРАМИ
Головного З'їзду Союзу Українок Канади

Головний З'їзд Союзу Українок Канади відбудеться спільно зо З'їздом Союзу Українців Самостійників в Едмонтоні в днях 21, 22, 23, 24-го серпня 1969 р. в Листер Гол (університетський кемпус).

ЧЕТВЕР, 21-го СЕРПНЯ, ВЕЧІР:

Офіційне відкриття З'їзду. Привіти від проводу Церкви, голів центральних управ, представлення делегатів. Все відбудеться коротко, а опісля розпічнеться змагання Драматичних Гуртків СУМК в авдиторії при Катедрі Св. Івана.

П'ЯТНИЦЯ, 22-го СЕРПНЯ: ЛИСТЕР ГОЛ

9:00 год. рано: Молитва — вшанування пам'яті померлих членок
Вибір президії
Добір Резолюційної та Номінаційної Комісії
Одобрення протоколу з минулого з'їзду
Слово голови Союзу Л. Хорош-Ґреґорі.
Привіти: Провінційних голів і місцевих відділів
Звіти урядниць Централі Союзу Українок
Дискусії над звітами
Звіт контрольної комісії

12:00 — 1:00 год. Спільний обід. Промовцем буде представник міста Едмонтону

1:00 — 3:30 — Запити до звітів і дискусії над ними.

3:30 — 5:30 — Справа музейного фонду

5:30—7:00 — Вечеря — Промовцем Голова Національної Ради Жінок Канади пані С. М. Мільне

В міжчасі сесії буде проведене вручення нагород переможцям у Міжпровінціяльній Кампанії журнала.

7:00 — 7:30 — Зачитання резолюцій

7:30 — Звіт Номінаційної Комісії

СУБОТА, 23-го і НЕДІЛЯ, 24-го СЕРПНЯ:

Спільні сесії, в яких беруть участь делегатки Союзу Українок Канади.

Центральна управа Союзу Українок Канади

Голова Союзу Українок Канади
Леся Хорош-Ґреґорі

ВИХОВНО-ОСВІТНЯ КОМІСІЯ СКВУ РЕКОМЕНДУЄ ЧИТАНКИ МАРІЇ ДЕЙКО

Вінніпеґ. — Екзекутивна Виховно-Освітня Комісія при СКВУ в офіційному повідомленні з лютого 1969 р. порекомендувала всі читанки, опрацьовані проф. Марією Дейко в Австралії, до вжитку у Школах Українознавства та в Рідних Школах у всіх країнах вільного світу. Дотепер Видавництво „Рідна Школа" в Австралії випустило друком у тій країні та в Англії наступні читанки проф. Марії Дейко: після „Букваря" — читанка „Волошки", читанка „Рідний Край", читанка для старших дітей „Євшан Зілля", а в процесі підготови до друку є вже читанка, чи мала антологія української літератури для шкіл, під н. „Тирса". В Україні проф. Марія Дейко працювала як науковець в ділянці вивчення чужоземних мов. Дотепер її підручники - читанки, багато ілюстровані та із словниками для українських дітей, які живуть головно в англомовних країнах, прийняті для навчання в різних клясах Рідних Шкіл та Шкіл Українознавства в Австралії, Англії, Франції і Німеччині, набувають вони дедалі, то більшої популярности в ЗСА і Канаді. Рекомендація Екзекутиви Виховно - Освітньої Ради при Світовому Конґресі Вільних Українців, СКВУ, підручників проф. Марії Дейко для шкільництва лише підкреслює особливу цінність і високі педагогічні якості тих видань.

ЗАПРОЄКТОВАНО БУДОВУ ПАМ'ЯТНИКА ЛЕСІ УКРАЇНЦІ В КИЄВІ

„Сімнадцять проєктів — сімнадцять своєрідних творів, які кожен по своєму відроджують чарівний образ нашої великої Лесі — виконано скульпторами та архітекторами ріжних художніх шкіл України..."

Так повідомляє газета „Літературна Україна", що з 17-ти проєктів-моделів лише тричотири можливі до вибору, над якими дискутує жюрі.

Пам'ятник Лесі Українці має бути уміщений на Печерському майдані в Києві. „Літературна Україна" автори — Степан Дубенко, Михайло Пінич і Кость Прохоренко відмічують чотири проєкти, які символізують девізи: „Буду жити", „Муза", „Сіячам вічного" (Я на вбогім сумнім перелозі, Л. У.) і „Вершник".

Найбільшою проблемою у виборі проєкту моделю пам'ятника є таки сама площа Печерський майдан, про що й пише автор в „Літературній Україні":

...„Вибір під пам'ятник Печерського майдану, оточеного багатоповерховою архітектурою без врахувань синтезу монументальних мистецтв поставив перед авторами ряд складних творчих проблем. Як наприклад „підсилити" скульптуру, щоб „не загубити" майдану й самому не загубитись на ньому? Чи можна добитись такої органічної єдности без спеціяльного досвіду мислити цілим архітектурно-скульптурним анасамблем, чи, може для цього досить лише вміння робити зовнішнє, часто показне оформлення ділянки"...

В іншім місці автор ідеалізує проєкт „Сіячам вічного" з поезії „Я на вбогім сумнім перелозі" а на закінчення подане „але" —

...„позбавлений глибини майдан, відведений під пам'ятник, — скажемо словами глядача, — занадто мале поле для такого засіву"...

Хоч цього не згадано, то зі статті слідно, що Україна готується до ювілею 100-ліття народження Лесі Українки, яке припадає за неповних два роки — 1971 року.

РУСИФІКАЦІЯ УКРАЇНИ ТУРБУЄ ВІЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СВІТ

Вінніпеґ (СКВУ-ПІК). — У Зверненні Секретаріяту СКВУ до української спільноти у вільному світі в справі русифікації, переслідувань та нищення українських історичних пам'яток в Україні, вказується на факт, що совєтсько-російський уряд посилив свій руїнницький наступ на український народ.

У Зверненні підкреслюється, що „совєтський уряд використовує всі засоби масової комунікації — пресу, радіо, телевізію — для посиленої русифікації України". Процес русифікації ведеться в кожній ділянці культурного, політичного, громадського й наукового життя за допомогою армії партії, професійних спілок, комсомолу, піонерських загонів тощо.

„Українська спільнота в країнах вільного світу — сказано в Зверненні — глибоко стурбована подіями в Україні й тому Секретаріят СКВУ черговий раз піднімає голос протесту в обороні переслідуваних братів і сестер в Україні, які в самообороні вибирають в'язниці, заслання, переслідування, але не здають своїх позицій".

Секретаріят СКВУ вважає, що сучасне становище українського народу вимагає цілеспрямованої протидії всієї української спільноти. В авангарді цього об'єднаного фронту повинні стати всі українські церкви, політичні партії та середовища, молодь, культурні й громадські організації.

В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ В УКРАЇНІ

Президія Секретаріяту СКВУ видала Декларацію про нову хвилю релігійних переслідувань в Україні, нав'язуючи її до 20-річчя святкувань Загальної Декларації Прав Людини, яку представники СССР та УССР одобрили своїми підписами.

У Декларації Секретаріяту СКВУ говориться, що СССР, незважаючи на своє офіційне визнання Загальної Декларації Прав Людини, „далі продовжує безоглядне переслідування всіх, хто залишився вірним своїй релігії й церкві" та, що режим „намагається використати релігійно-церковні організації й релігійні почування своїх громадян для власних політичних цілей, діючи пляново по лінії деморалізації й безпосередньої корупції церковних інституцій".

Секретаріят СКВУ звертається з апелем до публічної опінії вільного світу вглянути в цю безправну політику уряду СССР та засудити жорстокі методи боротьби з церквами в Україні, які уряд СССР застосовує, будучи членом Об'єднаних Націй, учасником міжнародних конвенцій та одною зі сторін, що підписала Загальну Декларацію Прав Людини.

Пресово-Інформаційна Комісія СКВУ,
Вінніпеґ, 18 квітня, 1969.

НАШІ МОЛОДІ СИЛИ

Між цьогорічними випускниками Манітобського університету знаходиться поважна частина української молоді, якої дороги стелять-ся в ріжні сторони — одні подадуться на посади, інші будуть пробувати своїх самостійних сил, а ще інші будуть змагатись за продовжування дальших студій. Між цими останніми є також панна Олеся Керніцька. Вона щойно закінчила Манітобський університет по факультету гуманітарних наук й одержавши науковий ступін Б.А., рішила йти на дальші студії...

Коли ви спитаєте — „Ну, Олесю, як же ж тепер і куди?" — то вона ніжно усміхнувшись, так як уміє лише Олеся, скаже вам, що в неї намір їхати до Торонта на продовження вищих студій по факультеті освіти. Її цікавить педагогія. Вона вже подала аплікацію до Онтаріо Каледж Едюкейшон. Олеся навіть мимоволі пішле свій погляд в сторону сходу — там же Торонто, хоч Олеся і прив'язана серцем до рідного дому, в якому знаходить найніжнішу опіку, дбайливість і розумне виховання. Олеся також розкаже вам, що вона мріє перебувати в Інституті св. Володимира в Торонті і буде уважати для себе за честь бути його питомкою. Багато доброї слави — каже Олеся — розходиться про цей Інститут, бо в нім панує рідний дух, українська мова і чемні студенти-питомці.

Олеся щойно закінчила останній рік в Манітобському університеті і з того приводу родичі Олесі, Впреп. Прот. Франко і добр. Марія Керніцькі улаштували у своїм домі гостинне, ґрадуаційне прийняття для своєї доні одиначки (син Іван, також одинак вже працює у Виндзорі). Прийняття відбулось в суботу, 24 травня, на яке прибули, найближчі друзі родичів Олесі, перважно з родин духовенства та й близькі товаришки Олесі.

Ґрадуаційна гостина була особливо гарна, культурна, гості за багатою вечерою складали ґратуляції й побажання Олесі з такої важливої в її житті події та гуторили на теми дня, але з того що краще. Раділа Олеся вітанням телеґрамою з Виндзора від брата Івася. Він про неї не забув, а вона ж так його любить.

Олеся Керніцька походить з священичої родини — батько, Впреп. Прот. Ф. Керніцький, в цей час голова президії консисторії УГПЦ в Канаді, мати-добр. Марія Керніцька, одна з відданих і лояльних членок Союзу Українок Канади. Народилась Олеся в Саскатуні, а що священики час від часу обов'язані міняти місце свого перебування, Олеся підросла якраз до початкових шкільних років і вже побирала їх у Виндзорі, Онт. Там вона й закінчила 12 клясу. Перший рік університету знову ж був у Саскатуні у Саскачеванському університеті, через різницю шкільної системи між провінціями. Останніх два роки закінчувала в Манітобському університеті, коли батька Олесі Впреп. о. Керніцького покликано на позицію голови консисторії до Вінніпеґу.

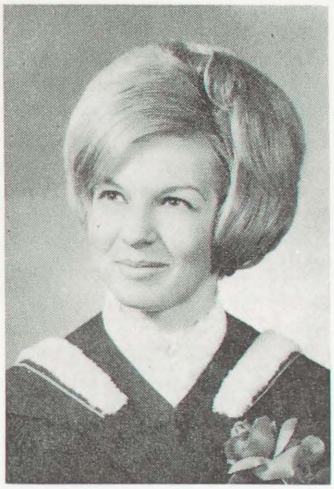

Олеся Керніцька, В.А.

Крім обов'язкових предметів, свого факультету Олеся була пильним студентом і в відділі славістичнім — брала мови: українську і російську, студіювала також французьку мову. Свого часу Олеся дістала за українську мову 222 нагороду-стипендію від Клюбу Українських Професіоналістів.

В тих місцевостях, як Виндзор, Торонто і Саскатун, де Олеся виростала, вона належала до молодечої організації СУМК. Тут у Вінніпезі вона навчає в українській школі та співає в церковному хорі.

Ваблять Олесю і мистецькі ділянки: вона дуже гарно грає на піяно. Любить спів. Будучи в Саскатуні, вона через два роки вчащала до балетної школи Євшан і коли 1967 року королева Єлисавета II була в Саскатуні, ця школа (Олеся разом з іншими) виступала перед королевою. Але в Олесі ще одно дуже цікаве замилування — журналістика. Вона ж була редактором студентського журнала „Думи", який

друкувався у двох мовах — українській і англійській.

І Олеся стає й задумується: Що вибрати? Адже так багато цікавого і обіцюючого в житті! Хіба ж було б зле піти на журналістику? А що з педагогією? Час покаже, а покищо мріями літає в Торонті. Там же і брат Іван, за яким також скучає.

Хай же і наше слово вітання та побажання буде для Олесі найкращим на її широкій життєвій дорозі!

Н. Когуська.

ВАЙДА ПРІН тільки одна жінка в Канаді, яка є зареєстрованим членом Мистецької Ради Онтаріо і Канадської Ради, вона одна вибрана до дирекції О'Кіф Сентр. „Ми потребуємо мистецтва, щоб відсвіжити свого духа" — сказала Панна Прін. „Життя нудне, якщо ми того не маємо." (Г. енд М.) „К. С."

ЗОЛОТІ ЗЕРНЯТКА МУДРОСТИ

Скаржитись на неприємну річ — це подвоювати зло; сміятися з неї — це нищити його.

Конфуцій.

* * *

Головний секрет збереження веселості полягає в тому, щоб не дозволити дрібницям тривожити нас і разом з тим цінити ті маленькі втіхи, які випадють нам на долю.

Самюел Смайлс

ЖІНКА І ДАМА

Є щось із „вічно жіночого" в жалях, що з часом чоловіки перестають бути такими лицарями чи джентлменами, якими були в час залицяння. В одному з німецьких журналів знаходимо дотепне пояснення: „Подружжя вправді заключаються в небі, але споживаються на землі! Це незмінний закон нашого життя! Тому молодий чоловік після першого обіду, приготованого його молодою дружиною заявляє: „Кохана, всі французькі кухарі, разом узяті, не здобулися б на таке меню". А під час сотого обіду той самий чоловік муркоче собі під носом: „Смішно, але колись люди значно краще розумілись на їжі. Коли думаю про маму..." І тому також вперше пішовши до роботи після пошлюбної подорожі, чоловік розпромінений щастям спішить додому, заглядає в дзеркало, чи причіска і ковнірець у порядку, і не має іншого бажання, як тепло погомоніти з дружиною! А в сотий вечір він приходить насуплений, зриває краватку, кидає блюзу в кут, а сам кидається в крісло і воркотить: „Де ж знову поділась та проклята газета?!"

А все це тому, що після сотого дня співжиття чоловік бачить у колишній дамі тільки жінку і так з нею поводиться, тоді як та жінка все життя мріє про те, щоб із нею поводитись як із дамою...

ПІДВИЩЕНА ПЕРЕДПЛАТА ЖУРНАЛА

Подаємо до відома нашим читачам-передплатникам, що від 1-го вересня передплата за журнал буде $5.00 на рік для всіх однаково — в Канаді і заграницею. Примушує нас це зробити високі кошта видання, зріст цін на всьому, а останніми часами поштові оплати.

Хоч ми довший час відкладали підвишку на передплату, то дальше при цій самій ціні ніяк не можна вдержатись. За десять років ми щойно один раз були піднесли передплату на 50 центів. Нам не розходилось про заробіток на журналі, але щоб якнайбільше число читачів могло користуватись журналом. Багато наших читачок самі, з власної волі доплачували по $1.00 і ми це зачислювали на прес. фонд.

Передплату по старій ціні будемо приймати до 1-го вересня. Від першого вересня передплата буде $5.00 на рік.

Просимо дуже тих, які завинили за минулий рік, або яким передплата виходить, постаратися заплатити її до кінця м. серпня.

Наталія Кібець

По країні наших батьків

ГОМІН ПОЛІСЯ

Як ми знаємо, територія України включає в себе лісову, лісо-степову, степову і гірську рослинні зони. Полісся відноситься до лісової зони. В окремих його районах ще збереглися риси незайманої природи. Тут зустрічаються листяно-хвойні дрімучі ліси. Тисячолітні дуби, вікові сосни вражають своїми розмірами. Різноманітність поліських лісів залежить від кількости вологи і складу грунту. На підвищених піскуватих місцях ростуть соснові бори. Сосновий ліс місцями густий і тінистий настільки, що на землі вже і трава не росте, тільки подекуди на піскових схилах стелються лишайники. Там, де рідшає сосновий ліс, земля вкривається кущами вересу, а на більш вогких місцях — густою порослю вічнозелених північних ягідників: чорниць, журавин, голубики та кущами пахучого баговиння.

Серед поліських лісів дуже поширені так звані суббори — листяно-хвойні ліси з високими струнками соснами, крони яких підносяться над лісовими хащами, заростями дуба, липи, кленів, ясенів, осиковими та березовими гайками. Ближче до річок у вологих місцях туляться вільхи, верби. В лісах великими галявинами виступають „гала" — голі мохові болота з осоковими купинами та іноді поодинокими сосонками на них...

А Поліське похмуре болото?
Пів Полісся вода залила...
Тільки де-не-де хутір самотній,
Тільки де-не-де клаптик села (Д. Ф.)

Буває це особливо весною, коли на Поліссі тане сніг і вода заливає великі простори. Болота перетворюються на величезні озера.

Південна межа поліських лісів проходить по річкам Сеймущ Десні до Києва, далі на Фастів, Житомир, Чуднів, Шепетівку, Ізяслав, на південь Волинської області. Наше Полісся завжди свіже, багато-барвна палітра живописної України. З одного боку чудове село з степовими гонами, в іншому місці — пейзаж гірничого півдня з шахтами. Глянеш на скелясте у дремучих борах Тригір'я і перед тобою ніби Крим розкриває свою чарівну красу.

Уявіть собі, що ви їдете мальовничою дорогою Полісся, яка перекочується валами пагорбів, оточена вінком буйних лісів та густих посадок. Ледь вечоріє. День відзвонює у прозоре склепіння синього неба. Червоні сосни в зелених сорочках, струнке тополі у стрільчатих вишиванках, зворушливо ніжні берези, одягнені в льняні сукні з чорними мережанками, дуби в кислатих брилях, кучеряві в багрянозелених оздобах і сірих запасках придорожні верби вимальовуються казковими силуетами на полотні асфальту, загрунтованому сонячним промінням.

Буйний подих відчувається навіть у старому майже засохлому дереві — на цупких руках воно тримає журавлині гнізда й розпускає молоді пагінці на верховітті. Над ним, од щогли до щогли, звисають важкі струни електромереж, вітер виводить на них свої нескінчені мелодії, і здається слухають їх не лише поодинокі скульптурні фігури на узбіччях, але й принишклі в картатій керамічній обнові чепурні альтанки на автобусних зупинках та пофарбовані дорожні знаки, що показують на знайомі повороти, міста, села, гаї і поля....

Поля і ниви на Поліссі виключно барвисті, особливо у другій половині літа, коли дні ще довгі, ночі короткі і теплі, а золотиста жовтизна осені де-не-де вже торкнулася полів і садів. Що може зрівнятися з осінню, яка стоїть на Поліссі в вересні? Природа ще не зібралася на сон і одежі не скинула. Цвіте верес... В долинах ще зелено, незоране поле тремтить оксамитами, а на горбах уже спалахують перші пожежі, налітають на ліс, обіймають села з усіх боків, по диких виноградних лозах повзуть на хати і вулиця видає тоді довгою залею з вогняними колонами. На полях серед перелісків і лісових масивів простягаються посіви льону. Золотисто-бурі китиці обважнілих від насіння головок, ще подекуди прикрашені ніжними голубими квітами. Жовтіють кущі махорки і тютюну, наскільки охопить зір синіють в цвіту або щирим золотом горять посіви люпину. Ближче до води стоять хащі конопель.

Скільки краси і величі, скільки простору фарбам і почуттям! Серед безмовного плачу берез і щирих вишневих усмішок стоять ялини, як вічно живі шпилі піднімаються з полум'я. Над головою високе чисте небо. Ідеш притихлем полем, а тобі назустріч поспішають на південь перелітні птахи — вічні супутники сонця і тепла.

Чудове Полісся і ранньою весною, поки ще не розвинулось листя, розцвітає азалія. Кущі її вкриваються гронами великих вогненожовтих квітів. Ліс наповнюють тонкі приємні пахощі. З азалії добувають цінну ефірну олію для парфюмерної промисловості. Дуже мальовничі і багаті на Поліссі луки. Навіть невеликі річки течуть тут у широких долинах. Серед низинних лук свої води річки несуть повільно, звиваючись крутими поворотами між берегами. Луки часто заболочені, багаті на поклади торфу. Болота — улюблене місце перебування численної водоплавної дичини. Біля води росте ворболіз. Із сусідніх лісів сюди часто заходять дики кабани, лиси, вовки. Сухіші частини поліських лук заростають соковитими травами і становлять багаті природні сіножаті. Надра Поліської землі не такі багаті на природні корисні копалини, але у північних районах Полісся багато високоякісного торфу, піску і глини придатних для виготовлення будівельних матеріялів. Північніше Овруча виявлено поклади кам'яної соли. На заході і північному сході — багато крейди і мергелю, важливої сировини для виробництва цементу. У південній частині Житомирського Полісся добувають чорний і іскристий камінь лабрадорит. Сірий, рожевий, червоний граніт, кварціт і сланець з Овруцького району. Мармур з Коростишева і все це іде на будівництво. Тут багато родовищ білої глини, каоліну — цінної сировини для виготовлення найкращих порцелянових і фаянсових виробів (Коростень, Городищі, Баранівці, Токарів).

Колись Полісся було дуже бідним і відсталим. Краєвиди Полісся на великих просторах позначалися нужденною одноманітністю. Як приклад можна взяти місцевості, що були прилеглі до Коростеня, стародавнього центра древлянської землі — ІКОРОСТЕНЯ. Села зустрічалися рідко. Вони здебільшого прилягали до річок і ручаїв. Іноді віддаль між селами була й невелика, але діставатися з одного села до іншого доводилось окружним шляхом, обминаючи болота і трясовину. Це ж тут виникло своєрідне визначення віддалі — „верста з гаком": навпростець — рукою подати, а з гаком — за південя не доїдеш. Тепер, Полісся поступово міняє своє обличчя. Меліораційні канали висушують болота. Вже не треба об'їздити. Шосейні дороги проходить з одного району в другий. І в далеке минуле відходить уявлення про Полісся, як про край неоглядних болот з блідим і обманним мерехтінням болотяних вогнів у сутінках передсвітанкової зорі.

Наталія Кібець,

Міннеаполіс, Мінн., вересень, 1968 р.

ПРИВІТАННЯ У 10-РІЧЧЯ

Членкині відділу ім. Лесі Українки в Давфині, з нагоди 10-літнього ювілею журнала „Промінь" щиро вітають редакторку Наталю Когуську, адміністраторку Анаст. Сарчук, референтку при централі Ольгу Завісляк, як також всіх працівників журнала.

Бажаємо всім доброго здоров'я та витривалости у Вашій відданій, цінній праці. Бажаємо, щоб число передплатників збільшилося, щоб журнал „Промінь" огрівав своїм теплим промінням кожну українську родину. Завзиваємо всіх тих, що ще не є передплатниками, не відмовляти собі тої духової поживи, яку кожна -ний дістане через постійне читання „Променя".

Марія Білоус — реф. „Променя" при відділі Союзу Українок в Давфині

— — —

Посилаю на продовження моєї передплати Вашого так дуже цінного журнала „Промінь", який у десятиріччя своїм змістом набагато кращий і зате заслуговує на справжнє признання в зрілости нашої української жінки в діяспорі.

Журнал „Промінь" є великим здобутком та гордістю для нас, українських бабунь, матерів, дочок та внучок, що потрапили виховати кадри таких щирих і запопадливих працівниць на народній та релігійній ниві.

За такий гарний зміст і цікаві та наукові статті належить признання редакції та адміністрації. А на закінчення бажаю Вам всім щиро — кріпкого здоров'я й у другим десятиліттю великих успіхів.

З українським привітом та поздоровленням

Юлія Марійка, Торсбі, Алта.

— — —

Шановна Редакціє,

Читання журнала „Промінь" та інших книжок збагачує мої духові сили, приносить людині ширший світогляд і цілий ряд новинок у різних ділянках. Дитяча і домашнє господарство сторінки в журналі показуються досить практичними. Я звертаюся до українського жіноцтва, — хто ще не має „Променя" у своїй хаті, хай негайно набуде це справжнє джерело, під час біжучої кампанії журнала. Хто любить пресу і підтримує її той прикладний громадський діяч. Також залучую свою річну передплату.

Оля Горегляд, Ошава.

— — —

З нагоди 35-річчя нашого подружжя, складаємо $5.00 на журнал „Промінь" у його 10-річчя. Бажаємо багато успіхів в майбутньому, а редакції журнала вдоволення з праці, яку оцінює наше громадянство

Сташко і Марія Андрейчуки
Давфин, Ман.

— — —

Моїй дорогій приятельці А. Нечай, в день її ангола — Петра і Павла засилаю найкращі побажання кріпкого здоров'я і сердечні вітання раз з нашим однорічним журналом „Промінь".

П. Борис, Жак Карті, Кве.

Чому виховання деяких дітей натрапляє на труднощі?

Розмова з батьками...

Розвиток дитини, формування її особистості залежить багато від умов, в яких вона живе і від її виховання. Сприятливе оточення, правильне виховання вона й розвивається нормально; якщо ж цих умов немає — починаються відхилення.

Все ж таки питання виховання таке важливе, а думки на нього такі різні, що варто нам пробувати наші погляди бодай наблизити. Одні кажуть: „Якою дитина народилась, такою й виросте", або „Яка вдача — така й віддача". Це прихильники, які всі виховні труднощі зачисляють до вроджених особливостей дитини. Інші пов'язують їх з віком дитини, зокрема підлітковим.

Правда — вік підлітків — період переходу від дитинства до зрілості це вік, в якому натрапляється на великі труднощі. Але як зрозуміти, що до 12 років дитина не була „трудною" і раптом трудна? Таких несподіванок в розвитку дітей не буває. Виходить, що тут не все можна пояснити дорослішим віком.

Саме в цьому віці виявляється те, що „відкладалось" і формувалось в дитини в попередні роки. Тому, пояснюючи появу трудних дітей тільки віком дозрівання, ми цим самим позбавляємо себе можливостей дошукатися справжніх причин. А ці причин, на думку дослідників, з'являються набагато раніше, ще в ранньому дитинстві.

Серед дітей дошкільнят є кращі й гірші, більше й менш здібні чи „вихованні". Ясно, що бувають також і „трудні".

Одні батьки скаржилися на свого п'ятирічного синка: він не слухається. Розвивався хлопчик нормально, в три і в чотири роки слухався, а тепер ні. Чому це так? Виявляється, що батько хоче, щоб синок ріс „ідеальним", уважає на кожний крок дитини, всіляко підтягує його до „ідеалу", словом не виховує, а муштрує. Мати додержується дещо іншої думки. Вона хоче бачити сина звичайною доброю дитиною і робить те, що роблять всі з дітьми цього віку: не надто розпещує, зганить за погане, але не дошкулює „виховними мірами", деколи похвалить, а коли й покарає, деколи відповідно одягнувши й на подвіря самого випустить, та прощає, як вернеться богомазом. У батьків, як бачимо р і з н е ставлення до дитини — дві лінії виховання.

А дитина, природно, не може додержуватись обох ліній одночасно, якусь з них пе приймає і, отже не слухається.

Є знову ж таке оповідання, оперте на досліді, де описується виховання хлопчика у родині, в якій між батьками немає ніяких розходжень. Івась — чудова дитина, тільки якась невесела, рідко посміхається. Батьки занепокоєні. Хлопчик — йому минув рік, і він на свіжому воздусі перебуває і візочок все прикритий. В якусь інфекцію тяжко повірити. Бо в кімнаті все теж гігієнічне, мама все в білому халаті, іграшки купують тільки ґумові, щоб у ротик не потрапила фарба. На руки дитину не беруть, та вона й не проситься, так вже звикла. Тільки якась байдужа. Кличуть лікаря. Дитячий, досвідчений, лікар оглянув хлопчика і його окруження, витягнув з кишені „ґумку", яку надув в приманливий червоний бальончик і покрутив перед дитиною. Івась радісно засміявся. Лікар порадив мамі: „Одягніть якусь барвисту суконку, візьміть дитину на руки, погуляйте з нею по городі чи вулиці. Дитині потрібні враження".

Уявім собі, що батьки не повірили докторові і продовжують свою лінію „гігієнічного" виховання. Спершу зберігають її від інфекції, надалі оберігатимуть її від труднощів, неприємностей, обов'язків, ні в чому не відмовлятимуть, нічого не вимагатимуть. Все для тої дитини буде „продисинфіковане" і першоякісне: їжа, одяг, іграшки, товариші... А потім вона сама почне вимагати тільки „першоякісного", бо уважатиме себе особливою. Потім... самі батьки, не те, що інші казатимуть про неї: „Яка трудна дитина! Звідки вона того всього набралася?"

І ростуть серед нашої дітвори такі „стерильні" Івасі, яких батьки змалку штучно відгороджують від життя, виховують у самозакоханні, ні до чого не здатними „білоручками". Коли ж вони зустрінуться з справжнім „нестерильним" життям, то не вміють правильно реаґувати на нього, розгублюються, у труднощах стають безпорадними або впертими — отже трудними.

Труднощі у вихованні часто починаються також з легковажности батьків й браку вимог до себе дорослих. У родині чотири дорослі особи (мати, батько, бабуня і дідусь) і дівчинка. Всі вони дитину люблять „понад все". Та любить кожен по своєму і ...виховує її на свій лад. Бабуня всіляко демонструє внуці, що любить її не менше за дідуня. Батьки, в свою чергу, теж не поступаються перед ними. В цій „доброті" всі немов змагаються: подарунки,, поцілунки, пестощі, так і сипляться на дівчинку з усіх боків.

Коли ж хтось більш вдумчивий, розсудливй виявляє невдоволення нею, (така роля припадає скажім батькові), інші, наче змовившись, нападають на нього, в присутности дитини, а дитину виправдують. Дівчинка тоді (на радість усім оборонцям) „Маму люблю, і бабуню люблю, і дідуня, вони мені все дозволяють, вони всі гарні! А ти поганий, тебе не люблю". Вона знає, що до чого, відчуває, коли з ким і як поводитися, у кого шукати захисту, якщо провиниться, у кого можна просити все, що захочеться. „Люблять" — міцно пов'язалось у свідомості дитини з „усе дозволяють", а вимоги, невдоволення з невідповідної її поведінки — з „не любить", „поганий". Дівчинка росте впертою, примхуватою, нещирою. А цих четверо дорослих щораз поглиблюють у неї нещирість, впертість, самолюбство. У хвилини прозріння розводять руки: „Яка неможлива дитина".

Це в шість років дівчинка вже „неможлива". А як підросте, скільки мороки і скільки неприємностей буде з нею! Живучи на всьому готовому, не маючи найменших обов'язків, не зустрівши ніяких труднощів. Для неї і за неї все роблять батьки, бо вона „ще мала і ще встигне зазнати труднощів і неприємностей", поступово усвідомлюючи, що з батьками вона не має духового порозуміння, росте споживачем. Такою прийде у школу і життя.

Багато прикладів того, як з вини дорослих уже у дітей дошкільного віку, в їхній поведінці з'являється вередливість, неслухняність, незгідливість, заздрість, злість. І хоч ці приклади різні, як різні самі діти і їхні родини, проте у них усіх багато спільного. Це спільне — у причинах виховних недотягнень.

Однією з важливіших причин це брак єдности вимог у вихованні. Дитина, до якої батько і мати ставлять р і з н і вимоги, не знає, що правильно, а що ні, не знає, що коли і як робити. І нерідко вона робить не те, що треба, або береться за те, що легше, приємніше, вигідніше їй самій, тобто вміло використовує розходження поглядів у батьків. І тоді її поведінкою керує розрахунок, користь, пристосовництво, улесливість, обман.

Шкоду завдає сліпа батьківська любов. Небезпека її полягає у тому, що вона заважає бачити дітей такими, якими ті насправді є. Звичайно вони для батьків найкращі. Коли батькам кажуть: „Ваш син робить шкоду" — у них одна відповідь: „Ні цього не може бути, наша дитина того не може зробити!" Як же вони можуть виховати цю дитину, коли не хочуть бачити в ній недоліків, не прислуховуються до тривожних сигналів? Небезпека сліпої нерозумної любови — у потуранні в усьому дітям: спершу малому, а потім і великому — байдикуванні, негарних вчинків і т. д. Надто люблячі батьки оберігають дітей від найменших труднощів, самі все за них роблять, задовольняють всі їх бажання і тим самим розпещують їх або втовкмачують їм, ніби вони найкращі, виїмково обдаровані. Дитина, яка це постійно чує, стає зарозумілою — і спробуйте тоді до неї підступити.

Є знов родини, батьки які виявляють байдужість до виховання дітей, їхнього майбутнього. Дехто скаже: як можна бути байдужим до дитини, та ще й своєї? Показується, що можна. Дитина раз і вдруге, і втретє не поклала на місце свої іграшки, від неї того ніхто тоді не вимагав, не нагадав, цеж дрібниця, а тепер вона вже й плаща не вішає і черевиків не ставить на місце. Це ж байдужість, яка завадила батькам вчасно привчити її до порядку, акуратності.

Або дитина запитує як робити одне, чому не можна робити іншого, а батько кидає її „Відчепись, не заважай" — і продовжує читати газету. Або мати розмовляє з сусідкою, а синок, який ще не навчений поведінки на вулиці заліз у квітник і топче квітки. Мати мимохіть забороняє йому і знову продовжує розмову, а синок навіть і не почув завваги. Все це у всіх випадках виявилася своєрідна байдужість. Саме вона закриває очі на безліч дрібниць, які проте у висліді важать у розвитку і вихованні дитини не менше ніж особливі, незвичайні події.

Там, де до справи виховання дітей ставляться як до важливого обов'язку, не тільки особистого але й громадського, там для дітей знаходиться і час, і сили, і жодна „дрібниця" не лишається без уваги.

Корені труднощів, з якими ми стикаємось у вихованні дітей, часто лежать у дошкільному віці, у самих способах виховання, і то в першу чергу родинного. Ясно, що умови поодиноких родин різні. Але біда не в тому, що вони різні, біда в тому, що одні батьки більше дбають про повноцінне виховання своїх дітей, а другі менше. Тоді і тяжко формувати їхні особовості у збірному житті садочка чи світлички. Тому праця виховниць з батьками, узгіднювання напряму виховання, добір дітей під оглядом ро-

С. Скляренко

СВЯТОСЛАВ

Фрагмент роману „Святослав" дає картину розмови княгині Ольги з княжичем Святославом по її повороті до Києва з Царгороду. У відсутности кн. Ольги княжич Святослав закохується в ключницю Малушу. Постає питання посідання княжого престолу та одруження Святослава. Цей образ даємо в літературній частині журнала у Великі Роковини кн. Ольги.

Редакція.

Святослав розумів, що мати його немарно з'явилась на Горі з угорськими послами і Предславою, яка за вечерею сиділа поруч із ним у стравниці й часто кидала на нього допитливі погляди. Бачив він і те, як хвилюється Малуша, відчував, що насувається гроза і що йому не минути розмови з княгинею. Не знав він тільки того, що це станеться так швидко.

Княгиня Ольга покликала його до своєї світлиці тоді, коли Малуша мила ноги угорській князівні. Сама зустріла його, зачинила за ним двері, потім пішла у куток, стала там і пильно з голови до ніг оглянула сина.

— Як же ти тут жив, що робив, сину? — запитала княгиня.

Святослава втішило те, що мати дуже спокійно й лагідно почала з ним розмову, і він так само спокійно відповів:

— Я виконував твій загад: творив суд і правду. У цьому мені поміч давав Свенелд, воєводи, бояри. Вони, мамо, вельми мудрі, знають закон і покон, — пощо я б став сперечатись із ними? До того ж, було добре літо, я з дружиною своєю їздив за Дніпро, був далеко в полі, їздив на лови в ліси, побував у Родні...

І весь його вигляд — обвітрене, засмагле обличчя, вицвілий від сонця чуб, м'язисті руки, міцні ноги — свідчив, що за літо княжич сходив і проїздив чимало. Княгиня захоплено дивилась на нього і думала, як зрадів би батько Ігор, побачивши Святослава.

— Я чула, промовила княгиня, — як ти без мене творив суд і правду, знаю, що їздив далеко у поле. У мене серце облилось кров'ю, коли почула, що був ти також поранений. Але, бачу, здоровий, дужий. Що ж сину, добре. Тепер ти знаєш, чи гострий печенізький меч. І про Асмуса я чула. Доброго вуйка втратила, вічна йому пам'ять...

Проте не тільки цим цікавилась княгиня Ольга.

— А що ти робив ще влітку, сину? — запитала вона.

Святослав подивився на матір. Він зрозумів, що це питання княгині — випущена з лука стріла, і спробував перетяти їй шлях...

— Ще дуже турбувався про тебе, мамо. Як ти їздила? Скажи!

Вона зрозуміла, що син одбив її перший удар, і вирішила, що так, може, буде й краще.

— В далеку сторону я їздила, — відповіла вона, — а бачила так багато, що, либонь, і не розкажеш. Їхала я туди, як і ти знаєш, з великими сподіваннями, але від сподівань тих зараз нічого в мене не лишилось. Лживі й хижі ромеї, наді мною вони посміялись, двоєручать з нами, хозарами, болгарами і всіма язиками...

— Так треба їх бити, — сказав Святослав.

— А хто поведе рать на брань? — запитала княгиня.

— Я поведу Русь проти Візантії! — запально вигукнув він.

Вона подивилась на нього теплими материнськими очима.

— Може, колись і настане такий час, коли поведеш ти Русь проти Візантії. Але днесь я сиджу на столі, знаю, як важко жити нашим людям, тому і їхала до ромеїв, щоб нагадати імператорам про давній наш мир, сказати, що ми й зараз хочемо жити в добрі й любові... Хіба, сину, коли ворог хижий, мстивий і ненависний, треба тільки рубатись з ним? А чому не поговорити з ним з ласкою і любов'ю... Он каган хозар помирився з ромеями, взяв у жони дочку імператора...

— Нехай хозарський каган і цілує царгородську царівну, — не стримався Святослав, — але київським князям ці царівни не до пари.

Княгиня Ольга засмучено похитала головою.

— Це ти марно говориш, Святославе. Поріднитись з імператором ромеїв, у якого є п'ять дочок, Київському столу було б дуже добре, і я, признаюсь тобі, говорила про це імператору Костянтину...

Широко розплющеними очима він дивився

зуміння виховних цілей батьками є передумовою успішного виховання у наших дошкільних установах.

К. П.

на неї.

— Але імператори ромеїв, — швидко додала вона, — носять гординю в своєму серці, вони вважають нас еллінами й дикунами, і тому Костянтин відповів, що християнська віра забороняє імператорам ріднитись з нами.

Щось схоже на радісний вигук, а разом і зітхання вирвалось з грудей Святослава.

- Дяка богам, — крикнув він, — що я досі не був християнином, а тепер я і поготів ним не буду!..

- Але я, — повела далі мати, — знайшла дівицю не згірше, як дочки у імператора Костянтина, і привезла її сюди, до Києва... Ти бачив її — угорську князівну?

— І що? — не зрозумів її Святослав.

— З уграми у нас давно існує мир, а коли ми зміцнимо його шлюбом, то помножимо наші сили...

— То це, — задихаючись, прохрипів він, — ти привезла мені жону?

— Так, Ільдіко-Предслава мусить бути тобі жоною.

— Ні, — схопившись за голову, сказав він, — цього ніколи не буде, не може цього бути, мамо...

Вона підійшла до нього ближче й поклала руку на його голову.

— Ти забув, Святославе, що я — твоя мати, — сказала вона, — і як мати мушу і нині дбаю про твою долю...

— Я знаю, — відповів він, — що ти моя мати, ти — княгиня і хочеш знайти мені добру, достойну жону. Але я не можу взяти в жони угорську князівну, бо люблю іншу, не царівну й не князівну.

— Знаю про це, — промовила княгиня Ольга.

— Що ти знаєш?

— Усе знаю, — тихо відповіла княгиня. — Про тебе, Малушу.

— Звідки ти знаєш? Хто тобі це сказав, мамо?

— Хіба не однаково, хто сказав, — сама маю очі, бачу...

Княжич Святослав все дивився на матір, ждав, що вона скаже далі. Але вона мовчала, певно, ждала, що скаже син.

— Навіщо ти зробив це, Святославе? — нарешті запитала вона.

І раптом — не з упертістю вже, а зовсім інакше, схвильованим голосом, від самого серця — Святослав сказав:

— А коли люба мені Малуша, як сонце, земля, як ти, мамо, коли люблю я її.

Княгиня Ольга відчувала, знала, що син її говорить правду, що любить Малушу так, як люблять тільки раз у житті, але мусіла відповісти:

— Невже ти думаєш, що в мене немає серця? Невже вважаєш, що не люблю тебе? Ні, Святославе, люблю тебе, тільки добра бажаю. А через це скажу — нині ти княжич, землями правлю я, проте почуваю себе недобре, старію, слабію і вже скоро закінчу земні справи. Хто ж тоді сяде на столі Київському?

— Не говори про це, мамо!

— Ні, — сказала вона, — говорити про це повинна, мушу... У великий і страшний час живемо ми, сину. Допреже важко було руським людям боротись з ворогами, які йшли і йшли на нас, намагались нас знищити, розгромити... Скільки вже крови пролилось до нас над Дніпром і Руським морем, скільки людей загинуло за те, щоб жили ми. Але такого часу, як нині, ніколи ще не бувало. Зараз я проїхала до Візантії, була в болгар і угрів — бачу й знаю, що велика загроза насуває на Русь. На схід сонця стоять хозари, над Руським морем пильнують ромеї, на болгарську землю можна було б надіятись, але кесар Петро продав Болгарію ромеям, а Візантія рано чи пізно воюватиме з нами. Хто тоді поведе Русь? Чому ти мовчиш, сину? Ти ж тільки-но говорив, що згоден вести...

— Так, говорив...

— Але щоб вести Русь на Візантію, треба бути князем...

Святослав мовчав.

— Невже ж ти, думаєш, що будеш князем, коли візьмеш Малушу? Ти знаєш, що таке Гора?

— Що Горі до мене й Малуші?! — крикнув Святослав.

Княгиня Ольга похитала головою.

— Сину мій, сину, — зітхнула вона. — Ти ще не знаєш Гори, не відаєш, де живеш. Над землями Русі київський князь, нині я їх княгиня, але підпирає нас Гора, бояри й воєводи, всякая князья земель. Важко мені з людьми моїми, але ще важче з Горою. Вони льстиві, — з серцем, на весь голос говорила княгиня, — вони хитрі, вони вимогливі й неситі, і я вже не знаю, сину, як і задовольнити їх...

Вона на якусь хвилину замовкла, бо їй помітно важко було говорити, а потім повела

далі:

— Добра хотя людіям своїм, я давала Горі все, що могла дати. Це було нелегко, сину, бо множество ворогів ішло на нас — і мусіли ми їх одбивати, а хто ж їх одбив би, коли б не було воєвод, дружини? І ми тримали воєвод, ми мали дружину. Але воєводи стали боярами, і княжий гридень може стати воєводою. Вони ненаситні, вони хижі, їм усе мало. Ти думаєш, чого загинув твій батько? Князь Ігор взяв з дедевлян сповна всю дань, а Гора з дружиною змусила його йти туди ж по другу дань, і він пішов, за дань заплатив життям. Я помстилась деревлянам, бо за кров треба було заплатити кров'ю, але побачила, що коли й далі братиму дань, то землі підуть проти нас, а потім і земля на землю. Я, сину, заборонила дань, встановила погости й дала уроки й устави. Це була полегкість для людей земель, та коли б ти знав, що тоді робилось тут, на Горі, сину?! Пожалування, пожалування, пожалування, — я віддала тоді боярам, воєводам, всякому князью всі землі...

— Так кому ж служать князі: людям своїм чи воєводам і боярам?! — вирвалося у Святослава.

Княгиня Ольга подивилась на Святослава, що, збуджений, надзвичайно схвильований, з рум'янцями, що раптово спалахнули на щоках, стояв перед нею, і подумала, що помилилась, вважаючи, що син її ще юнець, отрок. Ні, він виріс вже, змужнів, став дорослим, а коли так, то треба говорит йому всю правду, яка б гірка вона не була.

— Так, — відповіла княгиня. — Глава земель — це не тільки князь, а й бояри наші, воєводи, дружина.

— А племена, язики, всі люди?

— Вони загинуть без князя і бояр...

— Отже, служимо і людям, і Горі?

— Так, Святославе, за мною стоять князі й бояри, воєводи й дружина, вся Гора. Це вони скажуть тобі: негоже ти зробив, не бути Малуші жоною великого князя...

— А я не питатиму їх...

— Вони самі запитають у тебе, і горе буде, якщо тобі нічого буде відповісти їм. Вони були б згодні, коли б ти взяв дочку імператора, вони приймуть Предславу — угорську князівну, але не допустять Малуші.

Вона помовчала й закінчила:

— Ти так не зробиш, мамо!... — крикнув він.

— Ні, я мушу зробити й зроблю тільки так, — відповіла княгиня.

Вона помовчала, підійшла до нього ближче, поклала руку на його плече й сказала:

— Слухай, Святославе! Слухай і запам'ятай. Не всім судилось бути князем — князь один, людей багато. Якщо ти став князем — мусиш бути як князь. Нелегко носити корону, сину, вона, щоб ти знав, важка. Так як зробити, сину? Княгиня чи рабиня? Говори!

— Мамо! — відповів він. — Я хочу добра людям моїм, люблю рідну землю, живу тільки для них. Що ж, нехай не буде ні княгині, ні рабині.

— Добре, що ти сказав це перше слово. Спасибі, Святославе. Не турбуйся, я зроблю все, щоб Малуші було добре. Рабиня буде щаслива. А про княгиню ми поговоримо пізніше. Іди, Святославе!

Він стояв і довго дивився на матір і перший раз у житті не знав, добро вона робить чи зло, правду чи неправду.

— Іди, сину, — ще раз сказала княгиня. — Я стомилась з дороги.

І він вийшов з світлиці...

Коли Святослав ішов від матері до своєї світлиці, то почув, ніби позад нього в сінях хтось переступив з ноги на ногу. Він обернувся і побачив біля одних дверей брата Уліба, що стояв, щільно притиснувшись до стіни...

Княжич Святослав пішов назад і зупинився проти Уліба.

— Ти, — задихаючись, промовив Святослав, — чого тут стоїш?..

— А чому б мені тут і не стояти? — Зухвало відповів Уліб.

— Ти можеш стояти де хочеш — відповів, Святослав, — але підслухувати не смієш... Чуєш, Улібе, не смієш.

— Я не підслухував.

— Лжу говориш, Улібе, — після довгої мовчанки сказав Святослав. — А хто говорить лжу — мій ворог. Не будь ти братом, я убив би тебе...

Князь Святослав повернувся і пішов до своєї світлиці, Уліб, не сходячи з місця, довго дивився йому вслід, далі засміявся і зник за дверима...

З ГУМОРУ

— Ти справді віриш у сни?

— Звичайно. З того часу, як один з них здійснився.

— Як же це сталося?

— Мені приснилося ніби я на засіданні... і я дійсно сидів там.

ВІДІЙШЛА ОДНА З ПЕРШИХ . . .

Ольга Свистун

Родина і численне громадянство м. Вінніпегу прощало 10 червня одну з перших піонерок жіночого руху серед українок в Канаді, ідейну громадянку Ольгу Свистун.

Покинула вона цей світ раптово і несподівано 6 червня 1969 року на 68 році свого життя. Тихо і без жалінь відійшла в інший світ вслід за своїм чоловіком Василем і сином Всеволодом.

Ольга Свистун, перша голова Союзу Українок Канади, обрана на першім з'їзді в Саскатуні 1926 року. Головою була один рік до наступного з'їзду, коли центральний осередок перенесено до Саскатуну. Ольга Свистун, одна з немногих сьогодні основоположниць організації, довголітня членка жіночого товариства при Соборі св. Покрови. Життя її було цікаве, багате на враження, на радість і на страждання, так як це завжди буває в житті видатних людей.

Величавий похорон відбувся в четвер, 10 червня 1969 року. На Ґлен Іден Меморіял Ґарден виросла свіжа могила тої, яка любила свій нарід і була завжди його вірною дочкою.

Глибоке співчуття висловлюємо ближчій родині, зокрема дочці Дарусі Ратуській, синам Несторові і Василеві та їх родинам.

Хай цих кілька скромних слів будуть китицею квітів на її свіжу могилу!

Редакція „Променя"

ЛЮДМИЛА КОВАЛЕНКО-ІВЧЕНКО
1898 — 1969

Померла Людмила Коваленко-Івченко — видатна українська письменниця, журналістка, перекладачка творів світової літератури, громадська діячка в Києві й на чужині, голова Комісії для справ культури при Секретаріяті Світового Конгресу Вільних Українців. Упокоїлась Людмила 14-го червня 1969 р. в м. Трентоні, ЗСА.

Людмила Івченко народилася 1898 року в сім'ї Коваленків в Україні. Після закінчення гімназії студіювала на історично-філологічному відділі Вищих Жіночих Курсів у Києві. Одружилася з М. Івченком, відомим українським письменником, який загинув на засланні, і під цим прізвищем увійшла в українську літературу. Писати почала з 1926 року. Перше оповідання „Кулька" появилося в журналі „Нова Громада" в Києві. Друкувалася також у журналах „Червоний шлях", „Життя і революція", „Ґлобус" та ін. Проте, найпліднішi роки літературної праці Людмили Івченко, багатство її таланту, невичерпна енергія відкрилися повністю тільки на еміграції.

Після другої світової війни, опинившися в Німеччині, Людмила Івченко редагувала журнал „Громадянка". У 1950 р. вийшла збірка п'єс „У часі і просторі", у 1958 р. фантастичний роман „Рік 2245", у 1957 р. збірка оповідань на реалістичні теми „Віта нова", у 1960 р. „Давні дні". У її літературному дорібку є переклади Золя, Бальзака, Вольтера, Мопасана та ін. Людмила Івченко авторка багатьох репортажів, фейлетонів, гуморесок та різних статтей. Останньо у видавництві Тризуб вийшла її трилогія „Наша не своя земля".

Громадську діяльність Людмила Івченко розпочала в Києві в 1941 р. після упадку совєтської влади, як організаторка Українського Червоного Хреста. У 1950 р. прибула до США, де включилася в громадську діяльність як член Консисторії Української Православної Церкви в США та голова Об'єднання Сестрицтв цієї Церкви.

Поховано Людмилу Івченко в суботу, 21 червня, 1969 р. на цвинтарі Церкви-Пам'ятника в Бавнд Бруку, Н. Дж. США. Похоронні відправи очолив Владика Архиєпископ Мстислав у сослуженні численного духовенства. Покійну прощало багато друзів, приятелів, любителів її творчости та прихильників її невтомної громадської праці.

В пам'ять моєї любої сестри, бл. п. Галини Галицької, яка в посвяті і трудах для свого народу, та його рідної святої церкви, проходила свій життєвий шлях, складаю нев'янучий вінок з найкращих квітів — $100.00 на журнал „Промінь" у його десятиріччя, а $25.00 на фундацію ім. Наталії Кобринської

Леонія Слюзар, Монтреаль

PROMIN

Vol. X, 7 ENGLISH SECTION July, 1969

THE ONE THOUSANDTH YEAR ANNIVERSARY OF PRINCESS OLHA

by Olesia Kernisky

July 1969 marks the anniversary of one thousand years since the death of one of Ukraine's most prominent women — Saint Olha, Princess of *Russo*-Ukraine.

The history of Ukraine has placed Princess Olha among such important figures as Volodymyr the Great, her grandson. During his reign, Volodymyr introduced Christianity to his people of pagan belief and baptised his nation into this new religion in 988.

With the name Princess Olha, history associates a wise sovereign, a just lawmaker and the first woman of the dynasty to recognize the eternal worth of the Christian faith and the value of Christian knowledge. Not attending the many obstacles which constantly hindered Ukraine at that time, Olha forsook the pagan faith and with resolution accepted Christianity. History can offer neither the date nor the exact place of her baptism, but it has been established that she had acknowledged the Christian faith already after accepting the position of ruler of the Kievan throne. She accepted Christianity from Greece in the Orthodox rite.

Princess Olha began her reign after the death of her husband Ihor, who was killed by the derevlianians in the year 945. She ruled the nation in the name of her son Svyatoslav for twenty years, during which time in Ukraine there existed peace. History notes that not only was Ukraine not at war during this time, but it also progressed and strengthened itself in many ways. Princess Olha introduced new laws which eased the life of the populace, she cared for the material interest of her people, she strengthened commerce with other countries and she made important diplomatic ties with the Byzantine Empire and with Germany. Princess Olha earned the attention and trust of her provincial administrators 'voievodi' and the Ukrainian noblemen 'boyars' as well as the needed love of her people.

Her fame as a ruler spread throughout the land and placed her in equal rank with Ihor. The treaty of 944 names her thus: "the great Ruthenian Prince Ihor with his wife Olha."

Princess Olha (945—964)

After the regal sceptre was passed in succession to her son Svyatoslav, Princess Olha did not cease to care for the welfare of the Ukrainian nation, nor did she stop being a wise and sensible advisor to her son, who for the most part spent his time and energy in campaigns and wars.

The Ukrainian people loved her for the order she restored in the land, for the justice she upheld and for the wisdom with which she lead them in the Christian faith.

The Church has recognized her as a saint and the people have immortalized her in their songs and legends. Professor Natalya Polonsky-Vasylenko relates a story of her in this manner: "National remembrance has preserved for us an image of Olha as a wise sovereign, a faithful wife, a sympathetic mother and an enchanting woman. How alive she appears before us through the veil of legend, illuminated with that inner light which she radiated."

CBC OF CANADA FEATURES UKRAINIAN MUSIC

Live Performance and Records of Ukrainian Artists from Both Sides of the Iron Curtain Presented

MONTREAL, Que. — On May 8, 1969 the CBC network devoted a program entirely to the performance and discussion of Ukrainian music by Ukrainian artists, according to "CBC Times." May 3-9, 1969.

The evening began at 8.03 (on FM May 16th, 9.03) with a recital by Yosyp Hoshuliak, bass, accompanied by pianist Leo Barkin. The program included "The Boundless Plain," by Lysenko; "The Psalm 94 of David" by Barvinsky; Ballad" by Hayvoronsky; and "The Steppe" by Stepovy.

Hoshuliak began studying music in Ukraine as a boy soprano, later became a tenor, and then a bass. He also studied in Germany and at the Amsterdam Conservatory, and settled in Canada in 1949. He spent his first year working in a Winnipeg hospital, then moved to Toronto, where he studied at the Royal Conservatory Opera School, sang with the CBC Opera Company and the Canadian Opera Company, and has done extensive concert work in Canada and the U.S. A few years ago he took a librarian's course at the University of Ottawa, and has since combined singing career with work for the Toronto Public Libraries.

Hoshuliak was followed by a performance by the Ukrainian Radio Orchestra, conducted by K. Simeoniv, and the Ukrainian SSR State Ensemble 'Dumka,' of excerpts from "Rejoice, O Valley." a cantata by Lysenko, based on words by Taras Shevchenko.

In part two of "CBC Thursday Music," at 8.33, there was a discussion of two of the most outstanding composers in Ukraine — Lev Revutsky and Borys Liatoshynsky — by George Fiala, Montreal composer, pianist, organist and teacher, followed by performances of works by all three. Fiala was born in Kiev, in Ukraine, in 1922, to a musical family. Three months after beginning piano lessons, at the age of seven, he could play Beethoven sonatinas, and, with his teacher, easy arrangements of Haydn symphonies for four hands. At 12 he was enrolled in the newly-organized Kiev music school for gifted children. His "Piano Mazurka," written a year later, was included in an album of children's compositions published in Moscow. "Pravda" called it the highlight of the album. He continued his studies at the Tchaikovsky State Conservatory with Revutsky and Liatoshynsky, the Musical Academy of Berlin, and on a Vatican scholarship at the Royal Conservatory of Music in Brussels. He has made his home in Montreal since 1949.

At 9.00 p.m. the Ukrainian Radio Symphony Orchestra, conducted by V. Gnedash, played the "Finale" from the suite "Taras Shevchenko" by Liatoshynsky; the Ukrainian SSR State Symphony Orchestra, conducted by N. Rakblin, played "Symphony No. 2" in E Minor, Opus 12, by Revutsky; and the USSR Radio and Television Symphony Orchestra, conducted by Yuriy Aranovich, with pianist Tatiana Nikolaeva as soloist, played "Capriccio for Piano and Orchestra" (1964) by Fiala.

Liatoshynsky was born in 1895, the son of a history teacher. He studied piano and violin in Kiev, and in 1918 graduated from both the Conservatory and the University's law faculty. Two years later he began a long teaching career, as a professor at the Moscow and Kiev Conservatories. In 1927 he won first prize in a music contest of the Soviet Republics to mark the 10th anniversary of the October Revolution. His influence has been considerable in the work of the Union of Soviet Composers, as a member of the Presidium of its organizing committee, and as a long-time chairman of the Ukrainian Union of Composers. In 1938 the Soviet government awarded him the Order of Merit. He has written for piano, orchestra, chamber groups, solo voice, and two operas, as well as an orchestration, with Revutsky, of Lysenko's opera, "Taras Bulba."

Lev Revutsky, born in 1899, studied with Lysenko, and at the Kiev Conservatory with Gliere. Many years later he taught there, and at the Kiev Musical and Dramatic Institute. He completed his "Symphony No. 2" in 1929, and that year it won a prize in the musical contest of the Soviet Republics.

Princess Olha well deserves the prominent place history has given her. She was 'the dawn before the sun, the star before the light which shone; as the moon at night, she was the announcer of Christianity to Ruthenia.

Such a vivid portrait of the great Princess Olha, this astounding woman, set the course for many years in Ukraine and it invited many thousands of women to take up and follow her ways.

В ІМ'Я ПРАВДИ

I.

В ч. 229 журнала „Нові дні" (лютий 1969 р.) вміщено статтю п. Д. Кислиці, в якій він гостро критикує читанки М. Дейко.

Про нарочитість і злісність тієї критики ми говоритимемо далі, бо перш за все мусимо спинитися на тяжкому обвинуваченні, яке необґрунтовано й неправдиво кинув п. Кислиця авторці читанок ним критикованих. Закінчуючи свою статтю він висловив „дві слові" в захист редактора мови читанок М. Дейко кажучи: „...Ім'я цілком грамотного і освіченого редактора нам добре відоме, тому й питаємо: яким правом вставлено його ім'я, як редактора і в перших двох читанках?" Тобто, треба розуміти, що п. М. Дейко поставила ім'я редактора проти його волі? Поповнила злочин шахрайства? Які підстави мав п. Кислиця в такий спосіб очорнити заслужену громадянку, досвідченого педагога бл. п. М. Дейко?

Радимо авторові цього звинувачення п. Кислиці, а також і видавцеві його писання п. Волинякові, прочитати бібліографію австралійських літераторів в „Новому обрії" ч. 3, і в збірнику „Слово" ч. 3, де список заслуг Д. Чуба стверджує, що він був редактором мови читанок М. Дейко. Цю бібліографію сам Д. Чуб складав і до друку особисто подавав. Шкода, що п. п. Кислиця і Волиняк живуть трохи далеченько від Австралії, а тому й не могли бути присутніми на 5-му Учительському З'їзді Австралії, що відбувся 25-27 грудня 1968 р. Вони б на власні вуха почули відповідь Дм. Чуба в дискусії про читанку „Волошки", а сказано так: „Я читанку відредагував, рукописи переглянув, виправив помилки, зробив все, що від мене залежало".

Що Дм. Чуб не редагував другого видання „Волошок" ми знаємо. Знаємо, що в цьому не було потреби. Авторка читанки не внесла чогось нового, а тому й не було потреби повторного редагування. Порівнявши перше й друге видання, можна побачити, що в другому виданні сама авторка частинно виправила текст, усунувши й багато помилок, чи недоглядів. Отже, нема в „Волошках" нічого, за що б Дм. Чуб „невинно" відповідав.

П. п. Кислиці та Волинякові багато чого не відомо з того, що відомо нам тут: дечого через віддаль, дечого через брак вірної інформації, а дечого, мабуть, і через небажання знати, чи взяти до уваги.

Ми цілком точно знаємо, що всі три читанки, критиковані названими „знавцями", Дм. Чуб редагував за власною волею, що його ім'я на читанках стоїть за його згодою і бажанням; насмілюємося, чи всі редакційні поправки Дм. Чуба були доцільними, чи не вплинули вони на зміну первісного тексту, як то вже траплялося з іншим його роботами (див. статтю д-ра Куликовського в журналі „Визвольний шлях" ч. 9, за вересень 1964 р.) Знаємо ми й те, що Дм. Чуб мав редагувати й читанки, які готуються до друку: рукописи вже були в його руках, але злякавшись „критики" п. Кислиці, Дм. Чуб поспішив відмовитися від дальшої праці.

Ми сміємо заявити, що читанки М. Дейко, її віддана, вдумлива праця ніяк не заслуговують на такий гострий, злісний, до певної міри брутальний напад, якого допустилися п. п. Кислиця і Волиняк. Ми осуджуємо п. Кислицю за його наклеп на адресу бл. п. М. Дейко і жадаємо відклику того його закиду!

II.

Що журнал „Нові дні" став „трибуною" критики читанок М. Дейко зовсім не дивно. Напад почав сам видавець журнала (своя рукавладика!) статтею „Про націоналістів і модерну методу навчання", в ч. 222-223. Причина нападу ясна й цілком проста — конкуренція! Досі п. Волиняк був безконкуренційним фабрикантом і продавцем читанок, якими наше шкільництво мусіло користуватися, бо не було інших. Його читанки не мали й натяку на будьяку методу, були переладовані тяжкими, незрозумілими для наших сучасних учнів текстами. Укладав він ті читанки без думки про педагогічний рівень, про потреби й можливости дітей-учнів наших шкіл. Доказів на те досить, ми приведемо лише кілька прикладів, які, на нашу думку, цілком насвітлюють постать фабриканта тих читанок. В читанці „Барвінок", для другої кляси — кількасторінкові тексти, що для учнів тої кляси цілком не сприємливе. Друк читанок для другої і третьої кляс значно дрібніший за друк читанки для четвертої кляси. В читанці для 5-ї кляси, „Дніпро", подано тексти старо-українським письмом („Конотопська відьма", Квітки-Основ'яненка), і це для дітей, які й сучасну нашу мову ледве розуміють. Помилок в читанках п. Волиняка рясніє досить! Ось і в новій чи-

танці для 5-ї кляси, „Запоріжжя", слово „скити" не знати, як читати: в заголовку „Скіти", а в тексті — скити"...

Цілком зрозуміло, отже, що поява читанок, чиїх би то не було, для фабриканта, що уявляв себ монополістом, „бізнесменом першої руки" — удар, який треба відбивати. А що п. Волинякові не бракує відваги на брутальність у веденні навіть і ділової дискусії, то він ото й „виладовується". Не знати лише, при чому тут національність...

Найгірше для п. Волиняка те, що читанки М. Дейко з'явилися дійсною, цілком реальною загрозою його читанкам, які можуть залягти в його „магазинах" купами невжитків. Шукаючи аргументів для „знищення" нових читанок, п. Волиняк взявся висміювати їх авторку за те, що вона зі знанням справи ствердила, а чого він ані не запримітив, ані не збагнув; від чого власне, як струсь ховає голову в очі, ще й інших намагається умовити в правоті своєї сліпоти. Йдеться про те, чи рідна-українська мова для наших дітей перша, чи друга. (Може в цьому націоналізм?).

П. Волиняк береться доводити, що українська мова для наших дітей перша. Очевидно, так мусіло б бути, і так є на рідних землях. Та не так воно на еміграції, в чужому оточенні, в якому доводиться всім нам жити. Хоч п. Волиняк і став на еміграції фабрикантом читанок, але сам у школах, мабуть, не вчив, отже й не мав нагоди спостерігати учнів, асиміляції, взагалі всіх тих явищ, які огортають людину, дитину зокрема, в чужому морі. Тому в п. Волиняка нема розуміння реальних обставин. Тому, що в нього й знань методики негусто, він і виявляє попросту відсутність логічного мислення, небажання розуміти те, що йому хтось інший вияснює. Куди там, і які пояснення, коли „бізнес горить"!... Очевидно, що обидва „критики" — п. п. Волиняк і Кислиця, зовсім не знають, хто така була п. М. Дейко, що вона собою уявляла. Їм, мабуть, здавалося, що авторка немилих їх читанок, якась непомітна, сіренька учителька (в кращому випадку...) з австралійського бушу.

Для широкого відома, зокрема п. п. „критикам", подаємо, що бл. п. Марія Дейко була людиною з подвійною вищою освітою, закінчила Сорбонський університет; за фахом була методистом викладання мов. Вона не відставала від життя, знала всі найновіші методи навчання. Була великою патріоткою, ясніла любов'ю до дітей; навчаючи дітей української мови, вона виховувала в них національну свідомість. любов до свого. Українську школу для дітей, що замешкали в одному з нею передмісті Мельборну — Ньюпорті, покійна почал провадити у своїй, ще не викінченій для власного вжитку хаті. Постійно, з року в рік спостерігаючи дітей, швидкий процес асиміляції й такий самий швидкий занепад мовних навиків учнів, вона, як дійсний педагог-методист ствердила й те що підручники, якими доводилося користуватися, цілковито не задовільні, не виконують свого призначення, бо не відповідають потребам, призначенню, можливостям ведення навчального процесу. Про це говорилося постійно і на всіх учительських з'їздах та конференціях.

Твердження, що українська мова для наших дітей є другою мовою в навчанні безперечно вірне. Рідна мова кожного народу є другою в навчанні, коли нарід живе і вчить своїх дітей у школах країн їхнього нового поселення. То ж і наші діти не виняток з цього простого життьового правила. Хоч діти, змалку, й говорять рідною мовою, одначе пішовши на 5-му році життя до державної школи, вони потрапляють цілком під вплив чужомовного, шкільного оточення. В цьому оточенні вони перебувають 5 днів тижнево, по 5—6 годин денно, й мовою країни поселення вивчають всі предмати програми навчання. До української школи діти приходили досі на 7—8 році життя, вже цілком врісши в шкільну мову країни поселення. Навіть діти родин, які пильнують збереження рідної мови, зберігаючи ту мову в домашньому вжитку, мають дуже обмежену лексику, бо ж нема плекання й виховання мови шкільної. В рідній школі діти навчаються своєї рідної української мови 2—3 години тижнево, раз на тиждень. Державні школи на вивчення мови мають понад 850 год. річно, а ми маємо 88 год., в кращих випадках 120 год. То якою ж з черги мовою є українська мова для наших дітей? Якою методою слід її навчати?

Таке становище не лише в Австралії, воно таке саме в усіх країнах поселення. Про це не раз писалося в часописі „Свобода", що виходить в Америці, писалося і в газетах та журналах Канади. І дивно, що п. Волиняк те все переочив, або... навмисне забув.

Питання про інші, нові підручники-читанки, які б допомогли найбільш ефектовно навчати наших дітей рідної мови, стояло роками, скрізь де є українське шкільництво. Стояло воно і в Австралії.

Бл. п. М. Дейко здійснила тяжке завдання — дати читанку, що найдоцільніше досягла б свого призначення. Вдумливо й наполегливо працюючи, бл. п. М. Дейко, взявши за основу найновіші методи навчання, опрацювати одну, найбільш доцільну і доступну на наші умови, і за тією методою уложила читанки для молодших кляс наших шкіл. Пан Кислиця не добачає методи читанок М. Дейко, а вона ж дуже виразні для кожного, кому доводиться практично наших дітей вчити. Метода полягає в тому, перш за все, що матеріял, тексти читанок добре розраховані на час, який має навчальний рік нашого шкільництва. Друге: від початку до кінця, в кожній читанці, витримано подавання нових слів до мовного запасу учнів, поступовість подачі матеріялу. Ця послідовність і поступовість, маючи закінчену цілість у кожній читанці зокрема, продовжується в кожній наступній. Третє: дуже важливе те, що тут же, після читаного матеріялу, подаються вправи пов'язані з текстом і вивченими словами; подається елементарно, зрозуміло для дітй, грамоту. Дотеперішні граматики (хоч би й Д. Кислиці) можливі до використання вчителем, так! Дітям, учням 4, 5, 6 кляс ці підручники недоступні своєю сухістю, відсутністю педагогічного підходу в укладі посібника для дітей. В кінці кожної своєї читанки М. Дейко подає словник незрозумілих слів, що нашим дітям дійсно дуже потрібно, з чого вони тішаться, бо можуть легко знайти відповідь на своє бажання знати значіння слова. Крім всього вище сказаного, читанки М. Дейко мають ше одну цінну прикмету, а саме: за цим читанками можуть навчати дітей молоді, малодосвідчені вчителі, яких у нас уже чимало, а яким ще тяжко дошукуватися методи до читанок, скажімо, п. Волиняка, або граматики п. Кислиці.

III

В передмовах до своїх читанок, у статтях до газет і журналів, М. Дейко виклала й обґрунтувала нові методи навчання, для яких потрібні й нові підручники. Її підхід до справи такий ясний, зрозумілий, простий, що просто дивно, як хтось може намагатися заперечувати її твердження. Та, зрештою, обоє панове, що взялися за „критику" праці М. Дейко, крім вибух злости нічого й не виявили, ані нічого не довели. П. Волиняка тільки й вистачило на причіпку до черговости мов, хоч правда, розписав він ту причіпку на кілька сторінок свого журнала. Його доповнив п. Кислиця статтею „Про три нових читанки", в тих самих „Нових днях", ч. 229. Перш за все він спиняє увагу на „збідненій мові" читанок, наводячи приклади вживаних у читанках слів, і їх синонімів, яких авторка не вжила. Думаємо, що М. Дейко про ті синоніми знала, її мова, особиста, була дуже барвиста й багата. Справа в тому, що авторка, послідовно збільшуючи кількість нових слів, змушена була орудувати невеликою їх кількістю, не вдаючись до всіх нюансів нашої багатющої мови. Це до деякої міри збіднювало її, але на це не було ради, бо учень мусів привчатись, розмовляючи, вільно оперувати тими словами, які засвоїв. Зате п. Кислиця зовсім не запримітив мотивів виховавчих, які авторка теж послідовно проводила. Таким мотивом, виховавчим (виховання почуття пошани), були й її слова про те, що прочитавши читанку, діти ознайомилися зі славними письменниками. Не могла вона подавати дріб'язкову клясифікацію вартости письменників... П. Кислиця вихоплює імена невідомих йому авторів, які пишуть для дітей, і яких авторка читанок тому й вмістила в своїх читанках, що їх твори доступні дитячому розумінню. М. Дейко в кожній з читанок подала й справді славних наших письменників, ознайомлюючи з ними малих учнів. Їх: — Шевченка, Франка, Л. Українку, Олеся п. Кислиця не запримітив, як не завважив і Л. Полтави, Л. Храпливої, Р. Завадовича та інших. Очевидно, в цьому теж є певна навмисність (і що там ті австралійські автори варті, всі на купу взяті...), але ми не маємо наміру вдаватися в дискусію в цій справі тепер.

Цілком природньо й закономірно, що нова метода М. Дейко знайшла признання не тільки серед учительства, а що головніше — серед дітей. Центральна Шкільна Рада в Австралії, схваливши читанки М. Дейко для вжитку в Рідній школі, дала поштовх до дальшої оцінки читанок. За УЦШР пішла Управа Спілки Українських Учителів та виховників Великої Британії, за нею Головна Управа Об'єднання Українських Педагогів Канади. Зокрема розголос про читанку „Волошки" та важливість її значення розійшовся по всьому вільному світі, й видатний український поет і драматург Леонід Полтава, в часописі „Українське народнє слово" (Пітсбург, Пенсильванія, США), за 26 травня 1966 р., високо оцінюючи п. М. Дейко, як теоретика і практика з ділянки педагогіки, написав: „Пані Дейко, з Австралії, зробила справжній подарунок українським дітям у вільному світі, де б вони не жили, своєю надзвичайно

цінною читанкою для другого року навчання „Волошки". Цю книжку УЦШРадою, там же в Австралії, як уже і Бельгії та Англії, офіційно прийнято, як підручник для наших шкіл". Закінчує Л. Полтава свою статтю словами: „...з радістю довідуємося, що п. Дейко працює і над новими читанками для старших віком дітей. Та вже цією працею вона вписала своє ім'я в історію українського шкільництва". (За дуже короткий час вже вичерпано двоє видань читанки „Волошки").

Екзекутивна Виховно - Освітня Комісія Світового Конґресу Вільних Українців, з лютого 1969 р., порекомендував ВСІ читанки М. Дейко, які, як зазначає названа Комісія, прийняті у різних клясах рідних шкіл та шкіл українознавства в Австралії, Англії, Франції, Німеччини, набувають дедалі більшої популярности в США і Канаді, і Комісія СКВУ лише підкреслює особливу цінність і високі педагогічні якості тих видань.

Редакторка журнала „Наше життя" (орган СУАмерики), у Філадельфії, пані Л. Бурачинська, в офіційному зверненні до п. Дейко 17. 4. 1969 р., пише: „Оце говорила я з учительками нашої школи і вони запевнили мене, що перейшли на Ваші читанки. Тому й вислала тепер „Євшан-Зілля" до Каракасу в Венесуелі, коли в нас замовили шкільні книжки".

Не будемо подавати відгуків про читанки М. Дейко українських учителів і учнів в Австралії, бо вони всім нам відомі, а подамо приклади з часопису „Новий шлях" (Канада), за 1. 9. 1969 р., який подає низку „рецензій" учнів української цілоденної школи (10 хлопців і 17 дівчат) на читанку „Євшан-Зілля". Всі вони високо оцінюють читанку. Наприклад, А. Марочко пише: — „Євшан-Зілля" дуже цікава книжка. Я її люблю, бо там багато гарних оповідань і дуже гарних віршів. Її приємно читати, бо я розумію, що читаю. Часом книжка мене смішила. На цій книжці у навчилась, як ліпше говорити, писати й думати". Учениця Анна Снітинська закінчила свою оцінку словами: — „Я хотіла б, щоб наступна читанка, яку заповіджено на черговий навчальний рік, була така ж цікава, як „Євшан-Зілля". Чи може бути кращою подяка для М. Дейко?

Крім цих, цілком офіційних, урядових відзначень, бл. п. М. Дейко одержувала ще низку приватних листів від визначних українських особистостей, в яких її читанкам дається заслужену високу оцінку.

Дивною виглядає писанина панів Волиняка і Кислиці після перегляду листування і хвальних відгуків про читанки М. Дейко. І цілком незрозумілою стає поведінка пана Дм. Чуба, який, прочитавши „критику" п. Кислиці, злякався й відхрищується від того, що ще так недавно ставив сам собі в заслугу, зараховував до своїх творчих здобутків. І виникає запитання до п. Дм. Чуба: — чи пан Дмитро Чуб визнає зауваження і критику Д. Кислиці за слушні й вірні, і чи погоджується з ними? Якщо так, то чому ж він своєчасно не виправив їх, як фаховий і платний редактор? Чому ж він так старанно розповсюджував читанки М. Дейко?

Поводження п. Д. Чуба, як громадського діяча і мовознавця, в цьому випадку, не робить йому чести. Від злобної „критики" панів Волиняка і Кислиці читанки М. Дейко нічого не втратять, може навпаки виграють в опінії загалу, а ставлення того загалу до п. Д. Чуба може різко змінитися на гірше.

Закінчуючи цю нашу відповідь двом „писакам", хочемо сказати п. Кислиці, що авторові ніхто не може накинути способу писання, укладання текстів, книжки. Так само, авторові вільно взяти мовного, чи іншого редактора, щоб самого себе перевірити в окремих випадках. Зрештою, чому такого закиду нема в сторону „цілком грамотного і освіченого редактора" п. Д. Чуба? Він же, хоч і сам редактор, а вважав за конечне звернутися по редакторство свого словника до відомого мовознавця п. Чапленка, якому й дякує в передмові до словника.

Вдаючись до оцінки підручника, до критики тої чи іншої праці, слід мати на увазі саму працю яку береться до оцінки, а не особистий „бізнес", панове Волиняк і Кислиця!

З доручення Шкільної Ради Вікторії,
Австралія:

Марія Ковшик, Лідія Гаєвська-Денес,
Володимира Дубів.

Ви чомусь так дуже нагадуєте мені одного мого знайомого, дивак на прізвище Равеллі!

— Але ж професоре, я і є Равеллі!

— Ах так? Ну, тоді схожість цілком зрозуміла!

— — — —

— Дорога моя сетричко! Я дуже хвилююся за свого сина.

— А що ж у нього?

— ...мотоцикл.

До загального відома . . .

До редакції наспівають листи з запитами, де можна дістати матеріял з історії княжих часів, а зокрема про князювання і діяльність **княгині Ольги.** Зорганізоване жіноцтво збирається відмічувати 1000-ліття смерти княгині Ольги.

У відповідь на ці питання маємо велику приємність повідомити, що якраз тепер виходить з друку цінна книжка проф. д-р Наталії Полонської-Василенко п. з. „ВИДАТНІ ЖІНКИ УКРАЇНИ".

Це цінна праця нашого історика-науковця. Перший розділ і дуже обширний, власне присвячений діяльности княгині Ольги, тодішнім історичним подіям. На базі цього розділу можна приготовляти багатий матеріял для академій, як реферати, доповідь та ін.

Крім того книжка дуже багата змістом інших розділів, як про жінок княжої доби, про українок на чужих престолах, про жінок гетьманської доби, опісля про письменниць, жінок-науковців, громадських і політичних діячок та інше. „Видатні жінки України" багато ілюстрована. Книжку видав Союз Українок Канади з фундації Наталії Кобринської.

Ціна — брошурована $5.00 з пересилкою. В оправі $6.25. Замовляти в Централі Союзу Українок Канади.

Нудьга – страшна недуга сучасних людей

Нудьга це сьогодні не якийсь короткотривалий стан, коли людина чекає чогось, чи іноді, тільки винятково, не має чим заповнити якусь годину. Нудьга стає хронічною недугою сучасної людини, визволеної від ярма тяжкої заробіткової праці. Отже нудьга це недуга передовсім цивілізованих і упромисловлених суспільств.

Ця недуга, як стверджують лікарі, стає причиною різних фізичних недомагань. Людина, що нудьгує, тратить апетит, почувається завжди втомленою. Є ще грізніші наслідки. Злочинність десятилітків — як знову переконуються поліційні органи — часто спричинені просто нудьгою. Хлопчина краде, бо йому скучно...

Загрозливе лихо звернуло на себе загальну увагу. Але мислителі вже здавна бачили і розуміли ту небезпеку і те нещастя людини. Наводимо вислови різних відомих філософів і письменників:

Нудьга — це життєве питання для моралісга, бо принайменше половина людських гріхів спричинена страхом перед нудьгою.

Bertrand Russel

Нудьга — це лихо, якого не можна легковажити. Нудьга може вкінці перейти в справжню розпуку. Публічна влада всюди робить заходи проти нудьги як проти інших загальних нещасть.

Arthur Schopenhauer

Нудьга породила більше картярів, ніж захланність, більше пияниць, ніж спрага, і може стільки ж самогубств, що розпука.

Charles C. Coltos

Немає нічого, що було б так тяжко стерпіти людині, як повне безділля, без пристрасти, без заняття, без розваги, без жури. Бо тоді людина відчуває, яке вона ніщо, відчуває своє відокремлення, свою невистачальність, залежність, свою неспроможність, свою порожнечу.

Pascal

Чоловіки й жінки легше витримують руїну, розлуку з приятелями, придавлення масою нещасть, ніж нудьгу.

Anthony Trollope

Спочинок це добра річ, але нудьга — це його рідний брат. *Voltaire*

З ГУМОРУ

Чоловік говорить дружині:

— Валерик питає, що значить „наречена". Як йому пояснити?

— Скажи йому, що наречена — це жінка, якій обіцяють усе те, чого вона не матиме, коли стане дружиною.

— — — —

Марк Твейн вів під руку до обіднього столу даму. У нього був веселий настрій, і він сказав:

— Ви чарівна!

Нелюбязна особа відповіла:

— На жаль я не можу віддячити вам таким же компліментом.

Марк Твейн засміявся:

— А ви зробіть так як я: Збрешіть!

— — — —

Троє хлопців доповідають черговому про свій благородний вчинок:

— Перевели втрьох якусь літню даму на інший бік вулиці.

— Це чудово. Але нащо ви допомагали їй аж у трьох?

— Бо вона зовсім не хотіла переходити.

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Н. Забіла

І в ясочки є грядка!

Ранком сонце лине просто в хату, промені лягають на поріг.

Вийшла Яся у садок, де ще так недавно танув сніг. А тепер — росте на гіллі листя, горобці веселі цвірінчать, і нової травки гострі списи з-під трави торішньої стирчать.

Край паркана — що це роблять діти? Скільки сміху, галасу й турбот! Підійшла Ясюня подивитись:

— Це ж вони тут скопують город!

Сміх і галас:

— В мене будуть дині!

— В мене морква!

— В мене буряки!

А в того — гарбуз з смачним насінням, і в'юнкий горох, і огірки.

А Ясюня ще така маленька, наймолодша між усіх діток: чорні очка, личко рожевеньке і кругленька вся, як огірок.

Тягне Яся і собі лопатку, — ой, яка ж велика та важка!

— Буде в мене теж маленька грядка, як у всіх дітей із садка!

І скопала грядку наша Яся, не відстала від усіх діток. Їй, щоправда, допоміг Михасик, та Роман, та Лесь, та Ігорок...

— Ну, мала, яке ж тобі насіння?

А мала й не знає: що саджать? Посадити б їй солодкі дині, що під сонцем, як свинки, лежать? Чи червону моркву? Чи салату? Чи смачні зелені огірки? Чи капусту — потім шаткувати? Чи горошок, щоб зривать стручки?..

Узяла Ясюня по зернятку й буряків, і моркви, й те, і те...

Ой і буде у Ясюні грядка, мабуть, краща, ніж у всіх дітей!

Йде робота радісна і спора, веселіша за найкращу гру. А весняне сонце лізе вгору, і пече, й цілує дітвору.

Олександр Дзятко

Чому плакав

— Чом ти, зайчику, не скачеш
На пеньку сидиш і плачеш?
— Ох, скажу, чому я в тузі:
Збудував я хатку в лузі.

Збудував за дві годинки
Із самої капустинки.
А коли прийшла неділя,
То було в нас новосілля.

Всі гуляли й раділи,
Що на святі... й хату з'їли.

МИР-МИРОМ

Пропонуємо вам гру, в якій сваряться і миряться. Не насправді сваряться, а тільки вдають. Зате миряться з радістю і щиро. Ось як виглядає гра. Діти беруться за руки і роблять велике коло. Тільки треба вибрати таке місце, де мякенька і густа травиця.

Двоє дітей йдуть у коло, беруться за руки. Відтак витягають руки вперед, а ноги зближують в одному місці, одхиляються назад і швидко крутяться в один, а далі в другий бік, співаючи разом з усім колом:

Дрібу, дрібу, дрібушечки,
Наївшися петрушечки,
Наївшися лободи —
Гала, гала до води!

Тут хтось один із них легенько пускає руку, і обидва бух у мяку траву!

Тоді все коло трохи наближається до них: що то далі буде? А вони обоє підводяться, одвертаються одне від одного і так стоять. Тоді коло знову віддаляється, починає ходити, приказуючи:

Мир-миром!
Пироги з сиром,
Варенички в маслі,
Ми дружечки красні —
Помирімося!

Ті двоє, що в колі спершу не хочуть миритися, але їм знову співають те саме. Тоді вони повертаються одне до одного, всміхаються і беруться за руки. Потім в коло йдуть двоє інших, і гра йде далі.

Сонячне ім'я

Квітнуть квіти чималі
На високому стеблі,
Золотаві на лиці,
Мов повиті в промінці.

Стали весело в ряди,
Кличуть сонечко сюди;
Гляне сонце з-за хмарин —
Всі до нього як один!

Має дружна їх сім'я
Тепле, сонячне ім'я.

Літак

Збудували літака ми,
Полетіли над лісами,
Полетіли над лісами
Й повернулися до мами!

А. Барто

Членки і гості на Ювілейнім святі 25-ліття відділу ім. Софії Русової у Лонг Бренчу, Онт.

ЮВІЛЕЙ ВІДДІЛУ СОФІЇ РУСОВОЇ
Лонг Бренч, Онт.

В неділю 1 грудня 1968 р. відділ С У К ім. Софії Русової святкував 25-літній ювілей свого існування. Службу Божу та Панахиду за померлих членкинь відправив Всеч. о. прот. Боднарчук. Після відправи в церкві, членкині та гості перейшли до церковної залі. Завдяки пані Дяк, головний стіл був гарно вдекорований живими квітами, на столі був ювілейний торт та наш традиційний коровай, якого спекла членка відділу пані Г. Середюк. На сцені видніз смолоскип з написом „25-літній Ювілей". Це все надавало присутнім святочний настрій. Хвилиною мовчанки вшановано пам'ять відійшовших у вічність членкинь нашого відділу. Дальше відбувся тост за здоров'я королевої. Перед обідом церковний хор, якого диригентом є пан Нестор Олійник, проспівав „Отче Наш". Після цього розпочався обід приготований членками відділу.

Офіційне відкриття зробила добр. Л. Боднарчук, Як предсідниця ювілейного свята прекрасно говорила, пригадуючи членкам, що організація це є життя культурного народу. Ця праця приносить не лише цінну користь для нас всіх, але вона дає нам духове та моральне задоволення. Ми жінки, цієї найбільшої жіночої організації, робимо вклад в розвій канадійської культури. В дальшій своїй доповіді добр. завзиває жіноцтво продовжувати цю корисну працю. За головним столом сиділи: Вп. голова С У К пані Л. Хорош-Ґреґорій, голова пров. екзекутиви пані Орися Сушко, голова нашого відділу пані П. Кумпан, добр. Л. Боднарчук, пані Галя Слюзар, Всеч. о. прот. Боднарчук, добр. Кисилюк, пані Кріль, пані А. Руді, пані Т. Шнайдрук, пані А. Борискевич, пані А. Коман, пані Д. Ковач, пані П. Дверничук, пані Журавель, пані Р. Слонь і пані Козуб. — Була покликана голова нашого відділу пані Кумпан до привіту, щирими словами вона привітала голову С У К, голову Пров. Екз., делегаток та гостей. Секретарка Союзу Українок Канади пані Галя Слюзар представила голову Союзу та розказала скорочено її біографію. Нам було приємно почути, що в особі пані Л. Хорош-Ґреґорі ми маємо надзвичайно здібну людину як голову, яка до цього часу займала різні провідні праці як в Союзі Українок, то так і в інших організаціях. Після цього пані Л. Хорош-Ґреґорі виголосила дуже змістовну доповідь на тему „Наші досягнення, обовязки і завдання". Ця доповідь була дуже цікава й корисна не лише для нас членкинь, але й для всіх присутніх. Пані М. Мартинюк подякувала голові Союзу за так гарно-опрацьовану доповідь, а також за її участь в цьому святі. Гарними словами зложила привіт голова Пров. Екз. пані Орися Сушко. Голова нашого відділу пані Кумпан прочитала історію і діяльність відділу за 25 літ праці, згадала перших основниць відділу та першу голову покійну пані Є. Ілащук, яка була головою нашого відділу впродовж 10 років. Пані Кумпан попросила голову Союзу до помочі вручення грамот. Слідуючі пані одержали почесні грамоти: добр. Кисилюк, пані Дверничук і пані Ковач. Грамоти 25-літнього членства одержали: добр. Кисилюк, пані Ковач, пані Дверничук, пані Слонь, пані Журавель та пані Козуб. По роздачі грамот присутні заспівали „На многая літа". Були святочні привіти від делега-

ток: пані Дубинчук (бувша добр. Улян) передала привіт відділу ім. Княгині Ольги з Торонта, а панна Віра Шевчук передала привіт відділу Тризуб також з Торонта. Пані М. Шевчук розказала про початки нашого відділу в яких і вона брала участь. Писемні привіти прочитала секр. нашого відділу пані Н. Гриняк, були вони з Грімсбі від відділу Княгині Ольги та з Ошави від відділу Барвінок. Льокальні привіти були від: Пароха прот. Боднарчука, від голови церковної громади пана Нестора Олійника, від Тов. Укр. Самостійників пана Тусюка, від голови Шкільного Комітету пана Кулаковского, від старшого СУМК-у пана Павла Ласька та від молодшого СУМК-у студента Стефана Данковича. Пані Дверничук прочитала про початки заснування нашого відділу. Наресті була покликана пані М. Мартинюк, яка подякувала всім присутнім за участь в цьому святі, як також подякувала добр. Боднарчук, що так уміло переводила програмою. З нагоди ювілейного свята склали на фонд журн. „Промінь" слідуючі пані: пані Ковач 10 дол., пані Дверничук 10 дол., пані Коман в пам'ять свого мужа 10 дол., добр. Кисилюк 5 дол., пані М. Шевчук 5 дол., пані Слонь 5 дол. і пані Козуб 5 дол.

При нагоді нашого ювілейного свята наш молодший відділ СУМК-у зробив, на сцені церковної залі, мистецьку виставку. Помогали їм при праці слідуючі особи: голова Мистецького Комітету пані Сливка, голова молод. СУМК добр. Боднарчук, багато праці вложила пані Шиптовик, допомогали також матері: пані Атаманчук, пані Пилипюк, пані Король, пані Козак та пані Куземко. Та дуже багато прислужилися для СУМК-у пані Дорис і пан Петро Руді, вони з доброї волі привезли з ліса матеріял для виробу ручних робіт. Всім їм належиться щира подяка.

М. Мартинюк, секр.

ВЕЧІР ЖИВОГО ЖУРНАЛА
Торонто, Онт.

Відділи Союзу Українок ім. св. Кн. Ольги і Тризуб влаштували вечір з нагоди 10-ліття журнала „Промінь". Вечір відбувся 26 травня 1969 р. в авдиторії Катедри св. Володимира.

Програму вечора попередила молитва, яку прочитав Всеч. Прот. Юрій Ференсів. Голова відділу Кн. Ольги пані Іванна Вахна відкрила імпрезу словом про мистецьку частину журнала. Голова Союзу Українок Канади, пані Л. Хорош-Ґреґорі виголосила доповідь про журнал „Промінь". Слово від редакторки журнала прочитала пані Марія Квас, заступниця референтки. „У п'ятиріччя творчої праці" прочитала панна Оля Козак.

Доповідали: поетка Лариса Муровић, поетка Віра Ворскло і мґр. Тоня Горохович. Доповіді переплітались віршами і короткими оповіданнями; участь брали: панна Леся Якимець, пані: Катерина Федорова, А. Бельбас, А. Пасерб, К. Сакалюк і Ніна Козій, панна Віра Шевчук та панна Клавдія Коропецька. Віршик для дітей „Цуцикові приkрощі" з гумором продеклямувала Христина Хорош, донька голови Союзу Українок.

Вечір відбувся при численній участи гостей. Програма вечора була різноманітна, на культурному рівні, повчаюча. Усі доповіді яскраво насвітлювали напрямні журнала „Промінь", його живий творчий дух, його значення в інтелектуальному вихованні, як старшого суспільства, так і молоді та дітей.

Журнал „Промінь" порівнювано до проміння, що освічує темряву, вказує шлях до національної перемоги поневоленого нашого народу, шлях до краси й ідеалу. Була підкреслена фахово-мистецька праця редакторки Наталії Когуської.

На вечорі була розіграна вишита подушка, дар пані Марії Квас, в користь фінансової піддержки журнала.

В кінцевому слові пані Таїсія Бевш-Копил висловила подяку голові освітнього комітету д-р Ганні Яніщевській за підготовлення імпрези, учасникам програми і присутнім гостям. Імпреза закінчилась чайним прийняттям під управою пані Марії Мудрої.

Є. Василів, рек. секр.

ПАМ'ЯТІ НАЙДОРОЖЧИХ

На нев'янучий вінок в пам'ять бл. п. о. Петра Стефюка, який упокоївся в Толстой, Ман. в м. лютому ц. р. складають $5.00 на журнал „Промінь"

Ярослав Балан і родина, Торонто.

— — —

На нев'янучий вінок в пам'ять моєї рідної сестри, бл. п. Анни Недогін, яка упокоїлась 7-го квітня 1969 року на 80 році свого життя в Райкрофті, Алберта складаю на журнал „Промінь" $5.00

Анеля Ґавронська, Вайта, Ман.

— — —

На нев'янучий вінок в пам'ять моєї дорогої дружини, бл. п. Стефанії Стрільчук, яка упокоїлась 4 жовтня 1968 року в Давфині, складаю на журнал „Промінь" $10.00 в його десятьліття

Володимир Стрільчук, Давфин

— — —

В пам'ять моїх дорогих родичів, бл. п. Миколи і Анни Ґидилевичів, складаю $5.00 на журнал „Промінь" в роковини його 10-ліття

Юстина Дух, Давфин

— — —

Складаю $5.00 на нев'янучий вінок в пам'ять мого дорогого батька, бл. п. І. Олійника, на журнал „Промінь" в його 10-річчя

Марія Стефанюк (добр.), Давфин

— — —

В пяту річницю смерти мого дорогого брата, бл. п. Теодора Берната, складаю в його пам'ять $5.00 на журнал „Промінь" в його 10-річчя

Юстина Бабій, Давфин

— — —

На нев'янучий вінок на свіжу могилу дорогої членки бл. п. Юстини Кіндрачук, яка упокоїлась 2-ого червня 1969 року в Саскатуні, Саск., відділ ім. Ол. Кобилянської складає на пресовий фонд журнала „Промінь" $10.00

Марія Гарбус (реф.)

— — —

На нев'янучий вінок на свіжу могилу близької приятельки бл. п. Юстини Кіндрачук, яка упокоїлася 2-ого червня 1969 року в Саскатуні, Саск., складаємо замість квітів на пресовий фонд журнала „Промінь" $5.00

Емілія і Іван Табашнюк, Саскатун.

— — —

В п'яту річницю смерти моєї дорогої дружини, мами і бабуні, бл п. Катерини Ємчук, яка упокоїлась 17 травня 1964 р., складаю в її світлу пам'ять $5.00 на пресовий фонд журнала у його 10-ліття

Федір Ємчук, В. Форт Вілліям

ЗУСТРІЧ МОЛОДШИХ ВІДДІЛІВ СУМК НА СХОДІ КАНАДИ

Дня 22-го березня, 1969 р. в місті Ст. Кетеринс, в залі при церкві св. Юрія, заходами Східньої Екзекутиви Союзу Українок Канади, відбулася зустріч молодших відділів СУМК. В програму зустрічі входили: Змагання у виставі п'єси „Гетьманська Шабля" Р. Завадовича. Бенкет, доповідь до молоді проф. С. Бурстинського, та концертові виступи кожного відділу.

В змаганнях взяли участь слідуючі відділи: **Виндзор** — головні актори: Ю. Метулинський, В. Метулинський, Б. Торошенко, Г. Фелонюк, М. Фенконен. **Торонто** — головні актори: П. Балан, Д. Майнер, В. Калашник, С. Станько, К. Воробець. **Гримзбі** — головні актори: М. Міненко, В. Качура, Г. Василечко, А. Шпитковський, О. Бойчук. **Гамільтон** — головні актори: Р. Сушко, П. Кіт, В. Каліщук, Н. Кульчицька, Н. Мельник.

1-ша год. пообіді — заля при церкві св. Юрія заповнена молоддю, батьками та гістьми. І ось відкривається завіса і перед очима численних присутніх, молоді актори вправно, з чуттям виконують свої ролі. Декорація сцени, спів, костюми, чарують глядачів, та переносять в давній козацький світ. Слід підкреслити, що значення змагань велике і треба частіше влаштовувати подібні змагання і в цей спосіб бодай частинно прищеплювати наше мистецтво молоді, серед якої є багато талантів.

Гемільтонська група акторів

Зазначуємо, що не важне те, хто виграв нагороду, а важне, що діти працюють і мають з таких змагань велику користь, вдосконалюючи українську мову, а кожна постановка на сцені має велике виховне значення для дітей. 3:30 год. пообіді СУМК-івці мали нагоду оглянути чудове місто Ст. Кетеринс, цю нагоду завдячуємо відділові з Торонто, що приїхав автобусом.

Відбулися ділові наради референток молодших відділів СУМК, тема нарад: Зустріч молодших відділів СУМК. Референтки висловили своє задоволення з таких зустрічей, та дали признання Східній Екзекутиві Союзу Українок Канади за такий корисний проект. Наради винесли пропозицію, в якій пропоновано, щоб під час зустрічі відбувалася виставка ручних робіт молодших відділів СУМК.

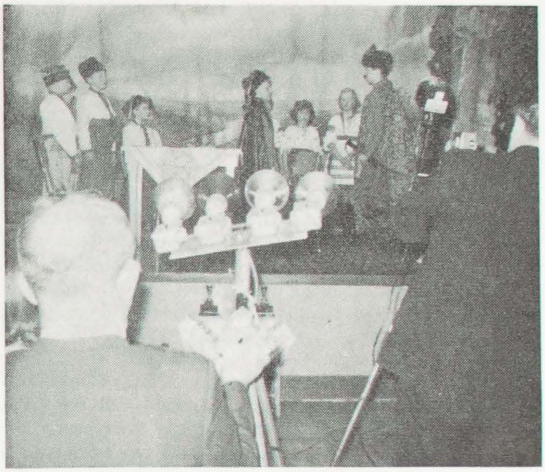

Група з Гримзбі в акції

6:00 год. вечора бенкет: Бенкет почався молитвою в супроводі прот. о. Федака, відспіванням присутніми молитви „Отче Наш" та привітом настоятеля церкви св. Юрія в місті Ст. Кетеринс о. Ф. Легенюка. Голова Східньої Екзекутиви пані О. Сушко, привітала учасників зустрічі, та переводила програму. Галя Цкало з Торонто, представила проф. Є. Бурстинського.

У своїй доповіді до молоді проф. Бурстинський заохочував молодь вивчати українську мову, підкреслюючи конечність знання української мови в сучасний час. Подякувала проф. Бурстинському Галя Сушко з Гамільтону.

Слідували привіти: Від капеляна СУМК, на цілу Канаду прот. о. Федака, о. Ф. Легенюка, пан Дим'яненко — голова громади в Ст. Кетеринс, Михайло Мелничук —

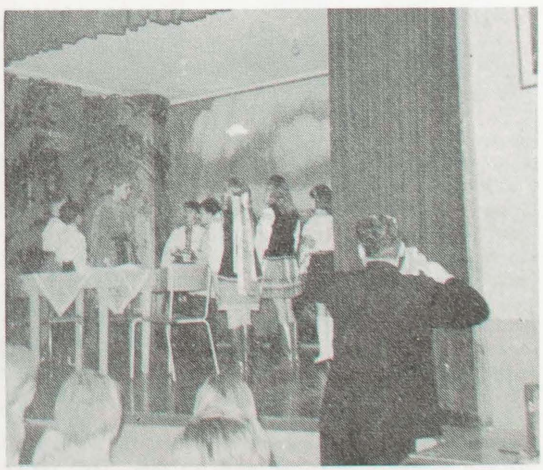

А тут Виндзорські артисти

голова старшого відділу СУМК, пані Андрусів — голова відділу ім. Лесі Українки Ст. Кетеринс, пан П. Кіт — голова централі СУС, Юлія Нагнибіда — голова мол. відділу СУМК, Виндзор, Даруся Майнер — голова мол. відділу СУМК, Торонто, Ганя Василечко — голова мол. відділу СУМК, Гримзбі, Надя Мельник — голова мол. відділу СУМК, Гамільтон. Слідувала розігравка картини, яку намалювала і подарувала Схід. Екз. СУК, малярка п. Вахна-Мокрицька. Розігравкою керувала пані В. Сіренко. Виграла картину пані Бобро з м. Ст. Кетеринс. Бенкет закінчився молитвою в супроводі о. Міненка.

Вечером концерт: В програму концерту входили: пісні, деклямації, та ансамбль бандуристів. Першу точку виконав відділ з Гримзбі. 1) „Зійшов місяць на могилу", інсценізація вірша — деклямувала Валя Прокопенко. 2) „Краса" — написав Семен Ковбель, деклямувала Даруся Майнер — відділ з Торонто. 3) „Б'ють Пороги" — Т. Шевченка, деклямував Богдан Пенюк — відділ з Гамільтону. 4) Хор в супроводі ансамблю бандуристів виконав: „Заповіт", „Садок вишневий", „Ой там за Дунаєм". Бандуристи під керівництвом Є. Метулинського. Спів під керівництвом доб. Метулинської відділ з Виндзору.

По цім голова Схід Екз. п. О. Сушко представила режисерів з кожного відділу: Пані доб. Метулинську і п. Торошенко з Виндзору, пана Лібера, Торонта, пана Дацківа, Гримзбі, пана М. Сушка, Гамільтону. В склад суддів входили слідуючі особи: о. Ф. Легенюк, Ст. Кетеринс, К. Коропецька — Торонта, о. Глуханюк — Ватерфорду. Виспід суддів подав о. Ф. Легенюк. Нагороду за найкраще виконання п'єси відділом. Відділ ім. „І. Франка" — Гамільтон. Найкраща акторка в ролі „Сонна Мрія", Даруся Майнер — Торонто. Найкращий актор в ролі „Івася", Ю. Метулинський — Виндзор. Нагороду вручила референтка

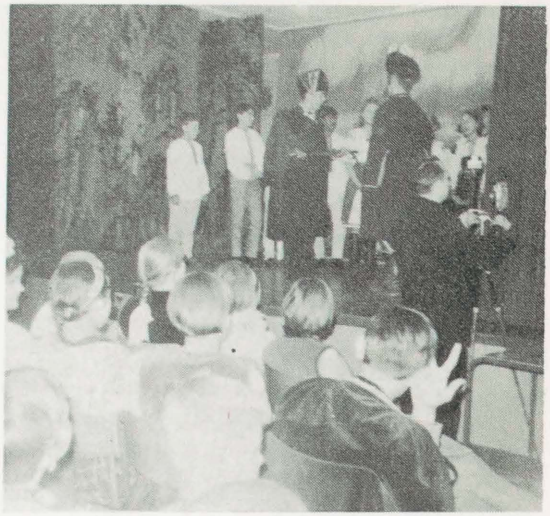

Сцена групи з Торонта

молодших відділів СУМК, пані Анна Кіт. Свято закінчено співом „Ще не вмерла Україна" і кличем СУМК.

Східня Екзекутива висловлює подяку всім тим, які причинилися до успіху цієї імпрези, а зокрема о. Ф. Легенюку. Відділові ім. „Лесі Українки" в м. Ст. Кетеринс, на чолі з головою пані Андрусів, за їх гостинність, членкам відділу за приготовлення вечері, голові громади св. Юрія, п. Дим'яненку, та відділові СУМК.

Надія Пенюк, рекордова секретарка

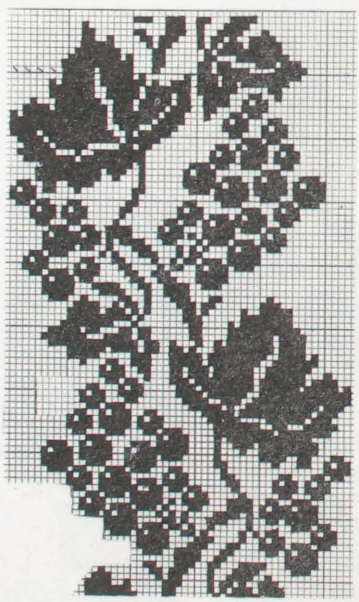

Взірець з Великої України вишитий хрестиками. Нитки ДМС, або волічка. Все в однім кольорі — чорнім. На шовкові або в однім добрім полотні вишивати на грубій канві нитками ДМС. На вовняній матерії волічкою.

Музейний Комітет Східної Екзек.

ПОМИНКИ НА ГРОБІ
Лондон, Онт.

У Провідну Неділю, 20. 4. 69 р., о. М. Дебрин, Настоятель Української Правосл Церкви в Лондоні, Онт., відправив традиційну Панахиду на цвинтарі у Ст. Томас, Онт. над гробом бл. п. Пелагії Дзябенко-Лисиця, в присутности її родини й друзів.

Покійна Пелагія, похоронена тут в 1965 р. Упокоїлась на 80 р. свого життя. Залишила по собі великий жаль рідні й всіх тих, що її знали. Своєю побожністю, працьовитістю, і взагалі гідністю української матері-бабусі вона, завжди, мала благородний вплив на своє оточення.

Тож і цим разом родина й приятелі помолились за душу й спімнули тихим словом свою добру матір, бабусю, порадницю й вірну сопутницю на далекій скитальщині, бл. п. Бабусю Дзябенко.

На поминальній тризні в домі дочки, п-ва В. і М. Дзябенків, тут же, зі збірки на пресу приділено $5.00 на „Промінь".

Жертводавцям — щира подяка, а бл. п. Пелагії — Царство Небесне.

Присутній.

ПРИЙНЯТТЯ В ДЕНЬ УРОДИН

Монтреал

Нашій ідейній і працьовитій членці пані Вірі Турченюк сповнилось 70 років дня 30 квітня 1969 року. А що в неї багато приятельок серед членок монтреальських відділів, ми зробили їй несподівану гостину таки в її домі. Було нас всіх около 30 осіб.

При вході до хати, пані Михалина Нема привітала пані Турченюк китицею квітів, підкресливши який це поважний день для ювілятки. Донька пані Турченюк Орися, яка нас всіх утощала смачною перекускою і кавою з тортом, якого вона сама спекла для мами. Орися учителює в Гай Скул, але того дня був також і її день народження, так що день своїх уродин святкували разом мама і донька. Гості, які завітали до них складали їм обидвом привітання та побажання та проспівали їм многоліття.

Після гостинного прийняття пані Нема передала іменинниці подарунок від присутніх у прошевій формі та підкреслила заслуги пані Турченюк, з якою мала приємність працювати в жіночім товаристві через довгі роки. Пані Віра була секретаркою і головою добродійного комітету, брала активну участь при відділі КУК при всяких збірках, як пам'ятник Шевченкові, Шевченківська Фундація та інше. На кожнім кроці, де лише було треба, вона виконувала громадську працю.

Ролю господині того вечора виконувала пані М. Нема. Вона попросила до слова членку відділу ім. Л. Українки пані Віру Канарейську, яка склала побажання обидвом іменинницям, підкресливши добродійність та жертвенність родини Турченюків і з нагоди того родинного свята зробила заклик скласти в їх честь пожертву на ювіл. фонд журнала „Промінь".

І так пані Віра Турченюк увесь свій подарунок в $70.00 передала половину на журнал „Промінь" $35.00, а другу половину на Колегію св. Андрея у Вінніпезі, панна Орися Турченюк від себе зложила на „Промінь" $5.00, решту зложили гості — разом $55.00.

П-во Турченюк обходили минулого року 50-ліття свого подружжя, а ми не мали тоді нагоди улаштувати їм ювілей з тої причини, що п. Турченюк був хворий і лежав у шпиталі. Натомість тепер складаємо їм наші

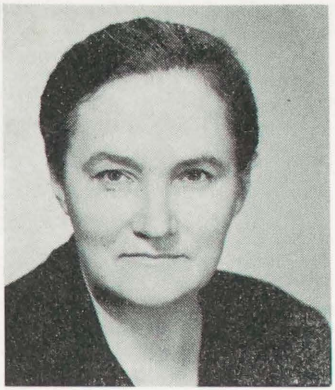

Віра Турченюк

побажання — всім трьох щастя, здоров'я т многих літ прожити. А тепер кілька слів про нашу іменинницю:

Віра Турченюк з Мулярчук'ів народилась 30 квітня 1899 року в Рівнім на Волині в родині поштового урядовця. По скінченні жіночого інституту почала працю телеграфістки на пошті в Рівному. Тут вона стрінула свого судженого молодого наддніпрянця Івана Турченюка, який тоді був заступником начальника пошти. В серпні 1918 року вони подружились. Від того часу пані Віра поділяє долю й недолю зі своїм чоловіком. В часі визвольних змагань І. Турченюк очолював курінь Гайдамаків, опісля очолював пошту у Проскурові, брав активну участь в обороні Києва. З відступом української армії до Польщі, вони спинились в таборі інтернованих в Ченстохові. Після виходу з таборів прожили вони 5 років на Холмщині, а від 1928 року на Познанщитні. Серед чужого оточення Віра прикладає всіх зусиль, щоб виховати своїх пятеро дітей на свідомих українців. За часів другої світової війни за німецької окупації п. І. Турченюк був заарештований і два роки пані Віра сповняє обовязки голови родини, працюючи на удержання дітей і себе; а до того віддавала час на харитативну службу.

А відтак роки скитання — Німеччина, табори і Монтреал в Канаді. Тут пані Віра активно включилась в працю жіночих організацій і своєю посвятою, жертвенністю і щирістю здобула собі багато приятелів, радіє дітьми і внуками, які ступають дорогами доброї матері і бабуні.

М. Нема.

ЗУСТРІЧ З ОКРУЖ. ПРЕДСТАВНИЦЕЮ

Овкборн, Ман.

Як важливими є відвідини відділів когось з проводу нашої організації, доказом того, як щиро зустріло членство відділу ім. Лесі Українки окружну представницю, добр. Олю Філь з Брендону.

Добр. Оля Філь є окружною представницею Союзу Українок в Манітобі. Зустріч відбулась в Українськім Народнім Домі 1-го червня. Між гостями був також Всеч. о. Григорій Філь, парох громади у Брендоні.

Вечір був дуже успішний під кожним оглядом. Головною точкою нашої програми була доповідь окружн. представниці Союзу Українок добр. Олі Філь. У своїй обширній промові вона з'ясувала цілі і завдання нашої організації в цілому. Цю доповідь з найбільшим зацікавленням прослухали наші членки. Учасники ставили питання, які відносились до порушених справ і на які давали відповіді добр. О. Філь і Всеч. о. Григорій Філь.

В честь наших гостей виступив з короткою програмою — співом наш СУМК під проводом пані Михалини Чвалюк. Вечір закінчився чайним прийняттям та смачною перекускою, з чого прихід в $18.00 призначено на журнал „Промінь".

При цій нагоді пересилаємо $25.00, що їх членки відділу зібрали між собою — разом висилає $43.00 на „Промінь" у його 10-річчя з побажаннями найкращих успіхів у дальшій праці. А нашим гостям щире спасибі за такий культурний вечір нашої зустрічі.

Ґеня Матієшин, секр.

ІМПРЕЗА В РОКОВИНИ Л. УКРАЇНКИ

Ванкувер, Б. К.

Відділ ім. Л. Українки у Ванкувері улаштував свято — роковини своєї патронки 2 березня ц. р.

Програму свята відкрила голова пров. екзекутиви, пані Марія Вакалюк, яка у своїм вступнім слові пояснила значення творчої праці Лесі Українки.

Молода сумківка Віра Шевчук відеклямувала поезію „Конвалія" з творів поетки. Віктор Шевчук відограв на акордіоні збірку народніх пісень з його подорожі по Европі й Україні. Святочну доповідь виголосила пані О. Козловська про життя і твори Л. Українки.

Референтка журнала П. Клюкевич повідомила учасників-гостей, що цей вечерок призначено в користь журнала „Промінь" і звернулась з проханням підтримати цю акцію у збірці на журнал з нагоди його 10-річчя.

На закінчення вечора голова жіночого т-ва пані Н. Воробець подякувала всім за численну участь, а освітньому комітетові за приготування програми. Соціяльний комітет на чолі з пані Маскаль погостив всіх присутніх чаєм та смачною перекускою. Потім переведено збірку на журнал „Промінь", яка була в $152.50.

Пожертви були проголошені в числі 6 журнала.

П. Клюкевич, референтка

З НАГОДИ ДНЯ УРОДИН
Торнгил, Онт.

У неділю, 23 березня ц. р. близькі знайомі та приятелі пані А. Стахів улаштували їй несподівану гостину з нагоди дня її уродин.

Пані А. Стахів приїхала до Канади молоденькою дівчинкою і відразу включилась в українське зорганізоване життя. Проживала вона в Келгарі, в Едмонтоні, а останні роки живе в Торонті. Пані Стахів співала в хорі, виступала в аматорських виставах і часто деклямувала. Вона є великою любителькою української книжки та літератури взагалі. В журналі „Промінь" друкувала спомини про свою маму. Пані Стахів є довголітня і активна членка Української Православної Церкви і Союзу Українок Канади.

При цій гостині учасники не забули про те, чим дорожить пані А. Стахів, а саме українська преса і тому в честь для її уродин зложили на прес. фонд в роковини 10-ліття журнала $27.00 такі особи: По $2.00 — А. Бойко, С. Григоряк, донька Мирослава Біла, Р. Стефанович, П. Ясінська, К. Коцут, Д. Гураль, М. Мудра, Д. Мандзюк, Є. Боднар, А. Балан та іменинниця Анна Стахів $5.00.

Бажаємо пані А. Стахів многих літ і далі працювати щиро як досі на громадській ниві.

Приятелька.

ПОДВІЙНА ІМПРЕЗА
Форт Френсес, Онт.

Дня 11 березня 1969 року, в залі церкви св. Юрія заходами жіночого т-ва відбулось свято-роковини Лесі Українки, на якім також відмічено 10-ліття журнала „Промінь".

Програму вечора відкрила вступним словом голова т-ва пані Марія Сохолотюк. Програмою свята керувала Марія І. Гушуляк.

Пані Марія І. Гушуляк прочитала статтю про Лесю Українку з ч. 2-го з першого року видання журнала. Цим і відзначено 10-ліття журнала, вказуючи, яку важливу ролю сповняє журнал „Промінь" в житті організацій і його членства. З тої нагоди жіноче т-во ім. Лесі Українки складає $25.00 на його фонд у 10-ту річницю.

Настоятель, Всеч. о. Ю. Ягодський у своїм слові сповів про життя і працю Лесі Українки, як поетки і великої патріотки українського народу, її любов до України та вказав на красу її мови в поетичних творах. Отець парох підкреслив як важливо нам зберігати і плекати рідну мову в наших домах.

Вечерок закінчився чайним прийняттям і перекускою, якими займався комітет з пань І. Кіт, Д. Кіцул і І. Кайцан.

Марія Н. Андрушко, секр.

З ПОМИНОК НА „ПРОМІНЬ"

У п'ятницю 4-го квітня в Катедрі Пресвятої Трійці в Саскатуні відбулося Місійне Богослужіння Саскатунської Місійної Округи. Архиєрейську Службу Божу очолив Преосвященніший Владика Борис — Єпископ Саскатунський. Йому сослужили усі священики Саскатунської Місійної Округи. Під час Служби Божої відбулася Сповідь духовенства і їх родин, а також приступило до Св. Сповіді й Причастя велике число вірних.

Після Богослуження була відправлена Панахида за усіх відійшовших у вічність членів Катедральної Громади. Такі Поминальні Богослужіння в Катедрі відбуваються кожного року.

Коли скінчиться Відправи у Храмі, усі вірні перейшли до авдиторії на спеціяльний поминальний обід, приготований Відділом Союзу Українок ім. Ольги Кобилянської. Увесь прихід з цього поминального обіду в сумі $104.00 Жіноче Товариство призначило на пресовий фонд свого органу „Промінь", який цього року відзначає десятиліття свого існування.

Присутня.

БЛ. П. ПАРАСКЕВА ПАЛИЛИК
Смоки Лейк, Алберта

В середу 26 лютого 1969 року, рознеслась сумна вістка, що в місцевому шпиталі, після короткої недуги, упокоїлась бл. п. Параскева Палилик. Втрата ця глибоко засмутила, не тільки всю її родину, але і всіх членів громади Української Православної Церкви в Смокі Лейку. Покійна своїми гарними прикметами характеру приваблювала до себе людей, тому не знайшлося людини, яка знаючи її, не почувалась би до обов'язку віддати прислугу Покійній.

Параскева Палилик народилась 23 жовтня 1892 в селі Буців, Перемиського повіту в Західній Україні в родині Івана й Марії Салдан. Дитячі роки біля своїх батьків в рідному селі. До Канади приїхала з родичами в 1901 році і замешкали в околиці Ту Гилс, Алберта, на „гомстеді". Бідували перші поселенці на цій, Богом благословенній землі і тому Параскева в 1903 році пішла на самостійну працю. Працювала при хатній роботі в Едмонтоні. 4 червня 1914 року молода Параскева вийшла заміж за Івана Палилика. Молоде подружжя лишає Едмонтон і переїздять в околицю Смокі Лейк, де набувають „гомстед" і починають працю, цей раз, вже на своїй землі. Господь благословив подружжя 2-ма синами та 2-ма доньками. Дітей виховала в релігійному дусі та національно свідомих.

Параскева Палилик разом з своїм чоловіком почали робити старання, щоб організувати в Смокі Лейку свою Православну громаду. Наполеглива їх праця дала добрі наслідки і вони стають першими фундаторами й основоположниками Укр. Православної Громади, як також і будівничими Народнього Дому, якого головою тепер є наймолодший син Орест.

Параскева була тихої вдачі, працюючою не тільки вдома, але й в релігійно-національному житті. Була першою основоположницею та членкинею відділу Союзу Українок Канади, та сестрицею Св. Анни при Церкві. Все турбувалась за прикрасу церкви, багато жертвувала речей, а минулого року подарувала одну хоругву.

Тяжке горе переносить Параскева в 1959 році, бо відходить у вічність її чоловік. По смерти чоловіка лишилася в своїй хаті під опікою наймолодшого сина Ореста і його родини.

Похоронні відправи довершив місцевий о. Настоятель ВПреподобний Прот. Ю. Туржанський з участю місцевого дяка пана П. Мороза, в вівторок 4 березня ц. р.

Покійна лишила горем прибитих 4 дітей, 12 внуків, 7 правнуків, 3 сестри і одного брата. Болюча втрата, яку понесла наша громада в осо-

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

МОНТРЕАЛ
Відділ ім. Доньки України

Жіноче т-во ім. Доньки України при соборі св. Софії, відбуло свої річні загальні збори 12. 2. 1969. Збори відкрила голова п-і Г. Сенишин, отець настоятель високреп. В. Слюсар і о. диякон І. Куташ провели молитву і вшанували мовчанкою померших членів.

На головну зборів вибрано п. А. Колісник і двох секретарок п-і Я. Березу і п. М. Зимовець.

Референтки комітетів і делегатки до Жіночої Ради і КУК по черзі складали свої звіти. Річний звіт праці відділу за 1968 рік зачитала секретарка п-і В. Нечай.

Із звітів видно, що була проведена велика праця на різних відтинках — культ-освітньому та громадському. Впродовж року відбулося 17 сходин, 8 екзекутиви і 9 загальних місячних зборів.

Були виділені делегатки до Об'єднаних Націй, де належно використали час (вручені листи, летючки і др.).

Маємо постійних референток до Жіночої Ради і КУК.

Брали участь у демонстрації перед Сов. Амбасадою проти переслідування в Україні.

Відбули святочні збори по прийнятті нових членок з присутністю голови Союзу Українок пані Л. Хоріш-Ґреґорі і з її доповіддю. Виділено делегаток на з'їзд до Саскатуну і Гамільтону. Вислано дар на 50-ти ліття Православія в Саск. 100 дол., на Фундацію ім. Т. Шевченка 100 дол., на підтримку журнала СУМК 25 дол., на фонд Кобринської 30 дол., на Ювілей Просвіти 25 дол., побор. рака 10 дол., і добр. уст. 55 дол. Влаштовано свячене, дохід 85 дол. переслано на Колегію Св. Андрея. Зроблено весняний чай — дохід 708 дол., базар — прихід 2,484.10 дол., закуплено гуртово білети на Експо — дохід 75 дол.

Членкині перевели збірку на: поборювання рака, на Юнайтед Апіл, на фунд. ім. Т. Шевченка, на Енциклопедію. Допомагаємо і матеріяльно підтримуємо СУМК, доповнено бібліотеку новими книжками, приєднуємо передплатників і збираємо на прес. фонд „Променя", влаштовано постові виклади для членкинь, висвітлено фільми з українською тематикою і знимки з країн Европи, відбули туристичні прогулянки.

Господині влаштували постовий обід для отців і вірних, храмовий обід і кутю, влаштували проводи прощання для добр. Сімчич. Членкині церковного комітету постійно дбають за прикрашення і чистоту Храму Божого, роблять збірки на квіти до Божого Гробу.

Наш жіночий хор, під проводом Висопр. В. Слюсаря, гідно зарепрезентував нас у святкуваннях відзначення 50-ліття Православія як в Монтреалі так і в Торонто. Зроблено виставу ялинки у Музей Артс з нашими виробленими прикрасами, за що дістали признання.

Членкині активно допомагали у праці Літньої Оселі як в переведенні курсів українознавства так і в праці кухні.

Прихід за минулий рік $7,168.95, розхід — $6,995.95.

Вибрано заряд на 1969 рік: почесні голови — добр. Л. Слюсар, А. Колісник, уст. голова — О. Регуш, голова — Г. Сенишин, заст. голови — Г. Мельник, А. Ковальчук, Я. Кульба, рек. секретарка — Віра Нечай, кор. секр. — З. Роніш, фін. секр. — Віра Цюрко , касирка — Ольга Шевчук. Культ-освітній комітет — А. Ковальчук, реф., члени — З. Гоменюк, О. Русин, СУМК — реф. Г. Мельник, члени — А. Прокоп'юк, О. Мигаль. Комітет господинь: реф. М. Гнатів, члени — М. Пушкар, Й. Кучер, Т. Дребот, М. Бучак, О. Дудяник, Ревко. Церковний комітет: А. Дмитрак, реф., М. Пушкар, М. Підкаленко, О. Малащук, А. Прокоп'юк, Романишин. Недільна школа: Добр. Л. Слюсар, Г. Мельник, Є. Підвисоцька. Бібліотекарки: Добр. Л. Слюсар, В. Малащук, О. Мигаль. Залізний фонд: К. Савицька, О. Пасека. Базаровий комітет: С. Кульба, Г. Легукі, М. Березка, А. Турянська, Р. Прокопів С. Головач, Я. Випрук, М. Текела, С. Підвисоцька. Добродійний комітет: М. Якосич, реф., Д. Костарська — дорадниця. Відвідування хворих: добр. Л. Слюсар, А. Твердун, Т. Сидоренко. Поборювання рака: М. Нема. Журнал „Промінь" і фонд Н. Кобринської — добр. Слюсар, С. Кульба, Я. Береза. Делегатки до КУК — А. Колісник, З. Роніш. Дел. до Жіночої Ради і Об'єдн. Націй — Г. Мельник, М. Текела. Дел. до Провін. Екзек. Союзу — Г. Мельник. Архів: Стефанія Головач. Весняний чай: О. Регуш, М. Текела і комітет. Контрольна комісія: М. Текела, Я. Випрук, М. Березка.

Віра Нечай, секр.

бі померлої, залишиться завжди у нашій пам'яті. Нехай Господь, що покликав її до Себе, винагородить їй сторицею за все добро, яке вона вчинила за життя.

Вічная Їй Пам'ять!

Учасник Похорону, т.

ГАМІЛЬТОН, ОНТ.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори т-ва відбулись 2-ого грудня в залі Собору Св. Володимира. Зборами кермувала голова відділу пані Марія Пилипюк, секретарювала пані Марія Пасіка.

Збори відкрила пані Пилипюк, і попросила Всеч. Прот. Федака провести молитву. По молитві Прот. В. Федак привітав членок і побажав добрих зборів та добрих успіхів. Т-а кож підкреслив, що жінки працюють на добро своєї церкви та свойого народу. Товариство може допомогти багато, бо жіноцтво спікується громадським, релігійним та культурним життям.

Після одобрення звітів з минулого року, голова подякувала членкам за таку щиру співпрацю і за довіря. Звіти річної діяльности т-ва здавали членки заряду і комітети.

Діяльність т-ва: Впродовж року відбулось 10 місячних зборів і 1 річні збори. Членки т-ва приготовили Йорданську Святу Вечерю, обід під час Архиєрейської Візитації, обід за членів, які відійшли у вічність, вечерю на 1 і 2-ге пущення, та обід під час з'їзду складових організацій СУС Східньої Канади, в якім наш відділ брав активну участь. Членки відділу також приготовили 7 разів перекуски-прийняття.

Відсвятковано свято нашої патронки Лесі Українки. Влаштовано Весняний Базар з вишивками та домашнім печивом, бінго, писанкове бінго, 2 рази, випродаж уживаних речей і членську Перед-різдвяну вечерю, на якій членки обмінювались дарунками.

Товариство купило електричну кухню і холодільню до шкільного будинку, також причинились до будови кухні, коштом понад $900.00. Висилали жертви на фонд журнала „Про-

мінь", на Інститут в Торонто, на книжки до шпиталів, набули шафу до музею, та висилали квіти для хворих. Вислали делегатку на Конгрес Українців Канади до Вінніпегу.

Фінансовий звіт: з року 1967 осталось в касі — $170.23, приходи за рік 1968 — $4,393.37, видатки — $3,547.91. Осталось в касі $1,015.69.

Склад управи на 1969 рік: Марія Пилипчук — голова, Марія Шічова — заст. голови, Марія Пасіка — секретарка, Марія Грицьків — касирка, Євгенія Гребенюк — фін. секр. Контрольна комісія: Катерина Баюс, Марія Будник, Марія Баран. Референтка хворих — Палагна Дибко. Догляд кухні — Ліда Рущин. Господині: Марія Шічова, Марія Баран, Юлія Стецик, Дарія Загарій, Ольга Свистун. Референтки: освітні — добр. Параскевія Федак, Варвара Логин, Галя Козак. Інституту — добр. Параскевія Федак, журнала „Промінь" — Марія Пелепяк, старшого відділу СУМК — Галя Козак, молодшого відділу СУМК — Анна Кіт. Комітет музею — добр. Параскевія Федак, Юлія Новак, Анна Кіт. Почесні Сестриці — Ксенія Фастрига, Марія Будник, Марселя Волківська, Альвіна Чернешук. Сестриці: Катерина Черопіта, Марія Шічова, Ольга Антонюк, Дарія Загарій, Катерина Гупка, Ліда Рущин, Христина Юхимець, Анна Лаврик, Євдокія Роман. Комітет відвідування хворих: Христина Юхимець, Катерина Черопіта, Марія Пелепяк, В. Спісак, Євгенія Гребенюк. Делегатки до КУК — Марія Пилипчук, Анна Кіт, Марія Пасіка.

В нас є Недільна Школа під проводом добр. Параскевії Федак. Присутна на зборах була колишня голова С.У.К. пані Анна Токарик, яку ми всі радо вітаємо. В своїй промові, пані Токарик привітала заряд, побажала багато успіхів в наступнім році, та щоб кожна членка брала участь. Заохочувала до проектів для старших членок.

Марія Пасіка — секр.

АЙТУНА, САСК.
Відділ ім. Св. Ольги

Річні збори т-ва відбулися 3-го грудня 1968 р. в Українськім Народнім Домі в присутности 24 членкинь. Збори відкрила голова т-ва Віра Мачула. Предсідницею зборів була М. Гребенюк а секретаркою Павліна Семенюк. Звіти з річної діяльности т-ва здавали: Голова т-ва Віра Мачула, секретарка Софія Давидюк та касирка Ш. Семенюк. Вони дякували членкам за співпрацю, бо таки багато роботи виконано за цей минулий рік.

Впродовж року відбулось 11 місячних зборів. Членки улаштували спільне свячене, весняний базар, храмовий обід, дві вечері під час осіннього базару, випродаж Різдвяного і Великодного печива та писанок. Членки приготовляли весільні обіди і давали раз у місяць вечерю для т-ва Лайнс Клюбу, уметблювали одну кімнату в новім шпиталі. Товариство пожертвувало $2,000.00 на Народний Дім, $420.00 на меблі до парафіяльного дому, дали жертву на Інститут Петра Могили, на журнал „Промінь". Всі членки т-ва мають відзнаку Союзу Українок Канади а також останньо видану історію Союзу Українок „Дорогами сорокріччя", помагаємо молодшому відділові СУМК, який наново зоргінузувався при помочі Всеч. о. Ореста Гудими. Бюджет до централі т-во сповнило в повній сумі.

Фінансовий звіт: Осталось у касі з 1967 р. $220,20, приходи в 1968 р. — $5,681.00, розходи — $5,563.18, осталось в касі $312.80.

Заряд т-ва на 1969 рік: Голова — Марія Березюк, заступ. голови — Л. Давидюк, секретарка — Софія Давидюк, касирка — Ш. Семенюк. Контрольна комісія — Марія Мартинюк, Марія Гребенюк та о. Гудима.

Члени нашого жіночого товариства бажають проводові Союзу Українок Канади та редакції журнала „Промінь" найкращих успіхів і в цьому році.

Софія Давидюк, секр.

НИПАВИН, САСК.
Відділ ім. О. Басарабової

Річні збори т-ва відбулися 15 грудня 1968 р. в домі пані М. Григор. Членок присутніх було 14. Збори відкрила голова т-ва О. Мохорук. П. Юзва провела молитву. Предсідницею була О. Мохорук, а секретаркою Маруся Григор. Звіт діяльности т-ва здавали рікні комітети. Голова т-ва подякувала членкам за співпрацю.

Впродовж року відбулось 10 місячних зборів. Членки т-ва приготовили спільне свячене, храмовий обід, курячу вечерю, поминальну перекуску, приготовило обід на 50 ліття УГПЦ під час візитації Впреосв. Владики Бориса в сослуженні о. о. духовних. Чайним прийняттям наше т-во вітало нового пароха Всеч. о. Кокорудза з родиною. Членки т-ва приготовили вечерю на пущення, помогли членам громади з забавою на Михайла та з забавою перед Новим Роком, а крім того приготовили і видали кільканадцять бенкетів та весільних прийнять.

Наше товариство опікується недільною школою, в якій навчали П. Юзва і Галя Григор. Відвідували ми хворих членів, посилали квіти і картки хворим до шпиталю. Членки прикрасили кухню в Народнім Домі, придбали фіранки до всіх кімнат і священичій резиденції, видали перекуску студентам Інституту П. Могили на оселі Зелений Гай.

Пожертви: На місцеву церкву зложили $700.00, дали жертву на місцевий Народний Дім, на Інститут П. Могили, вислали бюджет до централі Союзу Українок Канади. Фінансовий звіт: Лишилось в касі з 1967 року — $415.84, приходи в 1968 р. — $2,941.35, розходи — 3,170.68, в касі осталось $186.51.

Заряд т-ва на 1969 р. Голова — Розалія Янів, заст. голови — Анна Глек, секретарка — Маруся Григор, касирка — Надія Стрільчук. Контрольна комісія — М. Підгайчук, М. Палідвор і П. Юзва. Сестриці — М. Яремко, В. Майдрига, М. Григор і М. Дмитерко. Учительки недільної школи — П. Юзва і М. Григор. Комітет відвідування хворих — О. Мохорук і М. Палідвор.

М. Григор, секр.

ВЕРНОН, Б. К.
Відділ ім. Св. Кн. Ольги

Діяльність нашого жіночого товариства була у минулім 1968-ім році досить активна. Впродовж року відбулось 10 місячних зборів і 10 засідань заряду. На початку року членки т-ва приготовили Новорічну вечерю і спільну Святу Вечерю на Йорданський Святий Вечір. Карнавал. Заходами т-ва відбувся концерт, присвячений Лесі Українці і Ользі Кобилянській. Відбулось 7 вечорів писання писанок і вишивання.

Членки т-ва приготовили три похоронні обіди і одну пох. перекуску, шість чайних прийнять для старших, проводи і спільне свячене, приготовили обід на пікніку з нагоди закінчення української і недільної школи, обід на храмовне свято і візитацію та 50-ліття УГПЦ в Канаді, сніданок, два обіди і вечерю-бенкет для сумківців під час їх з'їзду у Вернон, приготовили також інших два бенкети і три весільних вечері. Улаштували три ви-

продажі домашнього печива — один з того для місцевого шпиталю, базар, а один Великодне печиво. Відбулось у нас свято День Матері та Різдвяний концерт.

Т-во уможливлювало своїм коштом кімнату у місцевому шпиталі, комітет відвідував хворих. Відділ вислав привіт на пров. з'їзд до Ванкувер. Членки вітали у себе голову Союзу Українок Канади пані Л. Хорош Ґрегорі. Представниці до Місцевої Жіночої Ради учащали на засідання і брали участь в чайнім прийнятті Ради, брали участь у Міській Раді, у діямантовім ювілею та в ювілею уродин.

Наша праця в минулім році була активна і цікава.

Настасія Мицюк.

ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Монреал, Кве.

Річні збори жін. т-ва відбулися 15-го грудня 1968 р. в церковній залі. Збори відкрила і переводила голова т-ва пані Н. Михайловська; о. Олександер провів молитву, потім всі присутні вшанували бл. пам. М. Новікову і М. Степову двохвилинною мовчанкою. Секретарювала пані Т. Бова. Із звітів управи впродовж цілого року, слідно, що праця була жвава й успішна, що й підтвердила контрольна комісія.

Впродовж року засідань Управи було 13, з того поширених 2 — з управою громади. Впродовж року проведено таку роботу: традиційна кутя, заговини, великодний базар, спільне свячене, поминальні обіди в день похорону та в 40-ві дні після похорону. Вислали 6 пакунків для українців перебуваючих в Австрії. Чайне прийняття при літературному вечорі артиста Р. Василенка. Влаштували концерт з артисткою А. Шерей та гумористом М. Понеділком. Ширший концерт присвячений нашій патронатці Л. Українці власними силами, де запрошені були інші т-ва. Приймали участь у підготовці 50-літнього ювілею Української Греко-Православної Церкви.

Фінансовий стан по звіту такий: решта на 15-го грудня 1967 р. — 343.43 дол., прихід в 1968 р. — 3,807.09 дол., розхід за 1968 р. — 3,706.24 дол., сальдо на 1969 р. — 444,28 дол. На церкву пожертвували 2,300 дол. На 1969 р. вибрано нову управу в такому складі: Добр. Г. Костюк — уступаюча голова, Н. Михайловська — діюча голова (друга каденція), А. Сойко — І-ша заступниця, С. Гайчук — ІІ-га заступниця, Н. Грицина — протокольна секретарка, добр. Г. Костюк — референт журнала „Промінь", Т. Бова — корес. секретарка, В. Канарейська, В. Вусата — референтки ОДУМ та культурно-освітні референтки, Н. Цехмістро та О. Гуменюк — делегатки до КУК, А. Загоруйко — скарбник, А. Цвіткова — референтка домашньої економіки, А. Мельник, М. Старенька, О. Аксюк, М. Радюк — господині. Контрольна комісія — М. Томчук, І. Ковалів, А. Проконів.

Т. Бова, корес. секр.

ВЕСТ ФОРТ ВІЛЛІЯМ, ОНТ.
Відділ ім. Олени Пчілки

Річні збори відділу відбулися в неділю 14 січня 1969 р. в церковній залі св. Володимира. Предсідницею зборів була добр. А. Змієвська, а секретаркою пані В. Бойко. Одноквилинною мовчанкою вшановано було померших членок. Звіти з річної діяльности т-ва здавали членки заряду.

У своїм звіті, голова т-ва пані Музика заявила, що найбільший фінансовий дохід принесли випродажі печива і варенників. Крім того членки т-ва приготовляли традиційні обіди, базарі, чаї і пущення.

Культурно-освітній комітет подбав про відповідну програму на свято Лесі Українки і Олени Пчілки, на роковини Шевченка. Комітет цей зайнявся виставою образів Василя Курилика. Ці образи вислала централя Союзу Українок Канади для вистави. Успіх з цієї вистави був надзвичайно добрий. Виставу оглянуло велике число гостей. З тої нагоди ми вислали $20.00 на журнал „Промінь", а $48.84 з того вислали до централі для закупна інших образів до колекції.

Наші членки брали участь у 50-літнім ювілею Української Греко-Православної Церкви, який відбувся минулого літа в нашій громаді при участі Владики Бориса та духовенства Архиєрейською Службою Божою та великим бенкетом, що відбувся у залі Колісеюм. Присутніх на бенкеті було 400 осіб.

Наш відділ співпрацює у Жіночім КУК, бере участь у всіх імпрезах, що їх спільно улаштовують жіночі товариства Форт Вілліяму. При нашій громаді існує сестринство, яке дбає про порядки в церкві.

Наше т-во зложило пожертви на такі потреби: На місцеву церкву Св. Володимира — $5,000.00, на Колегію Св. Андрея — $50.00, на місцеву недільну школу — $50.00, на ювіл. фонд УГПЦ — $25.00, на Тандер Бей Юнайтед Апіл — $25.00, на журнал „Промінь" $21.00. Фінансовий стан т-ва: З 1967 р. осталось в касі $3,033.26, приходи в 1968 р. — $6,452.16, розходи — $8,880.98, в касі осталось $604.44.

Заряд т-ва на 1969 р.: Голова — Стефанія Музика, заступниці голови — Софія Гельмич, Марія Гронська, Анастасія Ландяк, рекордова секретарка — Анна Стасів, фінансова секретарка — Теодора Литвин, касирка — Тереса Кулій. Контрольна комісія — (панна) Наталя Юрків, Я. Мендик, Г. Кирилюк. Представниці до жіночого КУК — Софія Мендик і Стефанія Музика. Церковні сестриці — Варвара Бойко, Катерина Деренівська, Марія Дацків і Анастасія Глуханюк.

Анна Стасів, секр.

СІРКО, МАН.
Відділ ім. Св. Ольги

Річні збори жіночого т-ва відбулись 20 жовтня 1968 року в залі Українського Народного Дому. Предсідницею зборів була Д. Куцак, а секретаркою Розалія Рогожа. Членки заряду здавали звіти з цілорічної праці т-ва.

Діяльність: За рік відбулось 6 місячних зборів. Членки улаштували одно „бінго". Під час Різдвяних свят ходили колядувати. Весняною порою найняли Службу Божу за померлих членок а осінньою порою за здоровя членок. Членки нашого т-ва удержують порядок в церкві і в Народнім Домі і відвідували хворих членок. Хоч наш відділ невеличкий числом членок, однак стараємось виконувати свої обовязки якнайкраще.

Заряд т-ва на 1969 р.: Голова — Дж. Куцак, заст. голови — Марія Пирсович, рекорд. секретарка — Ольга Ткачик, кореспо. секретарка — Домка Чоботар, фінанс. секретарка — Анна Качуровська і касирка — Єлена Чоботар. Контрольна комісія — Дора Кісмен, Лилія Чиривайко. Сестриці — Марія Бойчук, Василка Чиривайко, Анна Качуровська.

Розалія Рогожа, секр.

Погляньте на наліпку вашої адреси на журналі, чи ваша передплата заплачена, коли ні, зробіть це негайно.

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

Відділ „Домашнє Господарство" редагує референтура Домашньої Економіки Союзу Українок Канади, пані Люба Кут, яка живе у Ванкувері. Ілюстрація поміщена за її старанням з надісланих нею фотографій. Приписи випробовані.

Молюсковий суп
(*Clam Chawder*)

3 ложки масла
¼ горнятка покришеної цибулі
3 ложки муки
1½ кварти молока
½ ст. ложки паприки
1 ложку „accent"
3 ложки сушеного солодкого перцю

На середнім вогні розтопити в посудині масло, додати цибулю і смажити одну мінуту. Посипати посмажену цибулю мукою і замішати. Мішаючи, додавати по трошки молоко, аж доки усе не зужиється, додати паприку, перець і мішаючи смажити 15 хвилин.

В одній кварті води в осібній посудині зварити одно горнятко покришеної моркви, чотири горнятка покришеної картоплі, пів горнятка покришеної селери. Варити через 10 хвилин, або аж поки яринa змякне. Вилляти все це до попище згадсної молочної юшки. Замішати, додати пів ложечки „селері салт, 2 горнятка покраяних молюсків (butter clams), солі і перцю до смаку. Варити на повільнім вогні 10 хвилин.

На берегах Британської Колумбії є подостатком молюсків. Найліпші знаходяться в околицях „Пендер Гарбор" і Кембел Ривер. Молюски (клемс) можна заморожувати, або в слоїках завариги. Уживати коли потрібно.

— — —

Лазанки

1 ложка масла
1 фунт меленої воловини
½ горнятка покришеної цибулі
1 зубчик часнику, потовчений
солі і перцю до смаку
1 горнятко помідорового соусу
2 горнятка зварених помідорів
1½ фунта Матзарела чіз або
1 ф. Матзарела і ½ ф. Рікотті чіз
12 довгих кусників висушеного тіста (Lasagna)

Продається в пачках як макарони

Зварити в кипячій воді кусні тіста (5 хвилин), відцідити і залляти холодною водою. На дно скляної посудини виложити три кусні привареного тіста. Поляти це мясовою масою. Коли є Recotti cheese", то купками розложити наверха і накрити трьома іншими кусками тіста. Сир Мазерола потерти на тертці, половину посипати поверх тіста, накрити решта тістом і посипати другу половину потертого сира наверх.

Пекти в температурі 375° около 1 години. Можна також заморожувати (постоїть з місяць). Заморожені лазанки можна колибудь пекти в температурі вище згадано.

— — —

Паляниця з маком

1½ горнятка води
3 яєць
1 ложка соли
3 ложки порошку до печива (Magic baking pawder)
4 горнятка муки

До вибитих яець додати воду і сіль. Додати муку пересіяну з порошком і замісити. Розтачати пів цаля грубости і виложити на вимащену бляшку. Поколоти паляницю ножем, дати до печі у температуру 350°. Пекти ¾ години.

Охолоджену паляницю покраяти в скипки ½ цалеві квадратики, дати до посудини і накрити, щоб не засохли.

Маковий солодощ до паляниці

1 горнятко меленого маку
1 горнятко топленого меду
½ горнятка кипячої води

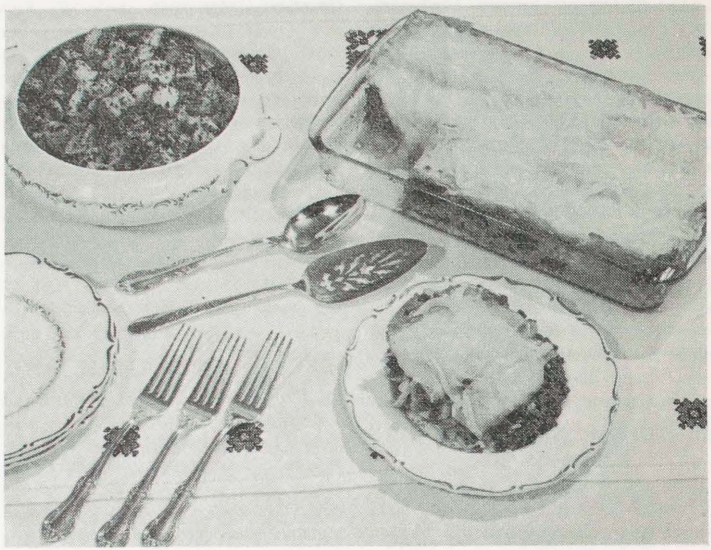

Паляниця з маком зліва, лазанки вгорі зправа

Усе це замішати і вилляти на покраяну паляницю, вимішати, накрити покришкою і хай постоїть 5-10 хвилин, поки подавати на стіл.

— — —

Легенький смачний десерт

1 пачка „Oreo Chocolate Cookies"
3 ложки желятини
1 горнятко цукру, розділити по половині
¼ ложечки соли
4 яйця, віддділити жовтки від білків
2½ горнятка молока
¼ ложечки мятного екстракту
2 горнятка густої сметани
3 краплі червоної овочевої закраски

Скляну посудину 9 х 14 виложити половиною шоколядовими кришками з коржиків. Пів горнятка цукру, желятину і сіль змішати разом. Вибиті жовтки додати до молока і вилляти до желятини. Мішати над парою яких 5 хвилин, щоб трохи згусло. Зняти з води і студити в холодільнику, мішаючи час від часу, аж почне гуснути. Додати мятний екстракт.

Більки вбити на піну, додаючи ½ горнятка цукру, вимішати з желятиною. Сметану вбити на густо і додати до повищої маси. Додати краплі червоної закраски, добре вимішати, вилляти в посудину поверх кришок. Наверх дати решта кришок і дати до холодільника дві години перед поданням на стіл.

ЗАКІНЧЕННЯ МІЖПРОВІНЦІЯЛЬНОЇ КАМПАНІЇ

Останнього дня м. травня закінчилась тримісячна кампанія за новими передплатниками і пресовим фондом на журнал „Промінь".

В цій кампанії, провінціяльні екзекутиви Союзу Українок Канади разом з відділами своїх провінцій проводили шляхетну компетицію — помогти справі журнала і позмагатись в активній праці для справ своєї преси.

Кампанія, без сумніву, була найуспішніша за всі досі проведені раніше і то під кожним зглядом. Праця членства у кампанії викликала багато руху і глибшого зацікавлення самим журналом. Організаційну працю кампанії проводили, кожна у своїй провінції провінц. екзекутиви, а відділи на місцях вкладали не менше зусиль.

Висліду кампанії ми ще не проголошуємо. До цього є покликана спеціяльна комісія, яку очолює центральна референтка журнала пані Ольга Завісляк. Вислід кампанії буде проголошений на З'їзді Союзу Українок Канади в Едмонтоні, а опісля про це напишемо в журналі.

Тому, що журнал готується на пресу завчасу, ще не всі відділи вспіли надіслати свої звідомлення з відбутої імпрези, чи імпрез, що також буде поміщуватись пізніше. Ось хоч би те, що Вінніпезькі чотири відділи улаштували величаве чайне прийняття, яке відбулось 25-го травня в Катедральній авдиторії. Навіть не всі ті, що надіслали звідомлення будуть поміщені в цім числі.

Та поки проголосимо остаточний звіт з кампанії, цією дорогою висловлюємо щиру подяку всім тим, що працювали в цій кампанії, як і тим, що складали пожертви — відділам, поодиноким особам - жертводавцям. При цім вітаємо всіх нових передплатниць в рядах наших пильних читачів.

Редакція.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ НА ЮВ. ФОНД

Відділ ім. Ольги Кобилянської — Саскатун 425.00
З поминального обіду громади в Саскатуні. Сестрицтво при відділі віддало прихід на Юв. Ф. 104.00
З вечірка висвітлення знимок з праці в громаді й відділі Р. Драган 21.80
Відділ ім. Доньки України в Монтреалі 200.00
Східня Екзекутива Союзу Укр. Канади — Гамільтон А. Погорецька переслала 100.00
Відділ ім. Лесі Українки при Катедрі Пресв. Тройці — Вінніпеґ 100.00
Відділ ім. С. Русової — Лонґ Бренч, Онт. $25.00, пожертви членок $50.00 ..... 75.00
Відділ ім. М. Маркович — Канора, Саск., О. Козоріз переслала 50.00
Відділ ім. Лесі Українки — Давфин, М. Білоус переслала 50.00
Відділ ім. О. Кобилянської — Мічам, Саск., О. Борса переслала 50.00
Відділ ім. Ганни Барвінок — Монтреал — голова М. Ланяк переслала 50.00
Відділ ім. Доньки України — Флин Флон, Р. Малюта переслала 50.00
Відділ ім. О. Пчілки — Йорктон, пожертви членок Л. Крепякевич переслала 49.00
Манітобська Пров. Екз. Союзу Укр. Канади — Вінніпеґ 36.00
Відділ ім. Калини — Гамільтон — А. Погорецька переслала 35.00
З нагоди прийняття в честь Анни Стахів, Торнгил, Онт. Анна Балан переслала збірку 27.15
Відділ ім. Л. Українки — Форт Френсес, М. Гушуляк переслала 25.00
Відділ ім. Л. Українки — Едмонтон, В. Лучка переслала 25.00
Відділ ім. Л. Українки — Ту Гилс, Алта, П. Фуштей переслала 25.00
Відділ ім. О. Басарабової — Форт Вілліям, А. Тацюн переслала 25.00
П-во Ал. і Галя Когуська — Вінніпеґ 25.00
Відділ ім. Л. Українки — Овкборн, Ман., Ґ. Матієшин переслала 25.00
Відділи ім Л. Українки в Мензі й Овкборн, з нагоди спільного вечірка, на якім промовляла д-ка Ольга Філь окружна представниця С.У.К. — збірку переслала Ґ. Матієшин 18.00
Із збірки на похороні бл. п. Д. Ометюк в Реджайні, Н. Зенчишин переслала 30.00
Відділ ім. Л. Українки — Гамільтон — З нагоди 10-ліття „Променя" — переслала М. Пелепяк 20.00
Відділ ім. О. Басарабової — Васетна, Алта. Є. Легкодух переслала 10.00
Відділ ім. Княгині Ольги — Ґронлид, Саск., З. Панчук переслала 10.00
Відділ ім. О. Басарабової — Нипавин, Саск., М. Григор переслала 10.00
Марія Білоус — Давфин 10.00
Анна Фіцич — Давфин 10.00
Всеч. о. Ф. і д-ка М. Керніцькі — Вінніпеґ 10.00
Д-р М. А. і пані Ю. Ласько — Вінніпеґ 10.00
Марія Мандзюк — Вінніпеґ 10.00
Ангелина Павлик — Вінніпеґ 10.00
Анастасія Сарчук — Вінніпеґ 10.00
Марія Гринчук — Едмонтон 10.00
Павліна Клюкевич — Ванкувер 10.00
Галина Квас — Ванкувер 10.00
Жіноче Товариство ім. Лесі Українки при Народнім Домі — Вінніпеґ, секр. Ірина Гайовська переслала 10.00
Л. Голубіцька — Едмонтон 7.00
Тетяна Лазарович — Едмонтон 6.00
Марія Івашко — Вінніпеґ 6.00
Анна Балан — Дависвю, Онт. 5.00
О. Семенюк, — Емерстбирґ, Онт. 5.00
Емма Верхомин — Едмонтон 5.00
Анна Цибак — Едмонтон 5.00
П. Фіголь — Едмонтон 5.00
А. М. Охрій — Киндерслей, Саск. 5.00

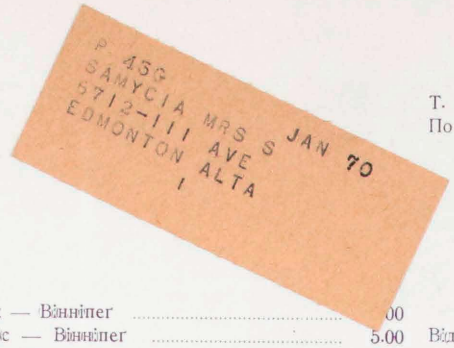

Ольга Завісляк — Вінніпег 00
Галина Богонос — Вінніпег 5.00
Марія Юрків — Вінніпег 5.00
Галина Ондуфрійчук — Вінніпег 5.00
Константина Сарчук — Вінніпег 5.00
Катерина Ковальчук — Вінніпег 5.00
Галина Рослицька — Вінніпег 5.00
Доротея Гуменюк — Вінніпег 5.00
Марія Кушнір — Вінніпег 5.00
Владика Борис — Вінніпег 5.00
Галя Лазарук-Гендерсон — Давфин 5.00
Йосефа Лазарук — Давфин 5.00
З нагоди 35-ліття подружжя, п-во Сташко й Марія Андрейчуки з Давфин зложили на Юв. Фонд 5.00
Анна Полович — Канора, Саск. 5.00
І. Іваночко — Виндзор 5.00
М. Харик — Сарнія, Онт. 5.00
О. Співак — Лондон, Онт. 5.00
Г. Володченко — Лондон, Онт. 5.00
С. Просимяк — Ботвел, Онт. 5.00
Є. Степова — Ґримзбі, Онт. 5.00
Марія Боянівська — Вінніпег 4.00
Розалія Кондра — Вінніпег 4.00
М. Костецька — Брендон, Ман. 3.00
Михайлина Котик — Давфин 3.00
Анна Ситник — Давфин 3.00
А. Гуцуляк — Ванкувер 3.00
Василь Буряник — Вінніпег 2.50
Т. Чорна — Сарнія, Онт. 3.00
По $2.00 — А. Ревуля, О. Гладун — Едмонтон; А. Демитрак, Г. Сенишин, А. Ґулевич — Монтреал; Д. Міхоцька, Д. Снігурович, Соня Бейзик, К. Пасічняк — Вінніпег; К. Тузик, А. Чайковська — Давфин; Н. Стоцька, Л. Шевчук, Д. Кук, Ф. Киба, М. Маланич, К. Бабійчук, А. Бойчук — Ванкувер; А. Новосад, М. Зазулик — Сарнія; О. Маковецька, о. Прот. і д-ка Кваснищькі — Четам, Онт.; Євген Федак — Гамільтон; М. Квас — Торонто; М. Шевчук — Реджайна.
Відділ Союзу Українок при громаді св. Івана, Едмонтон, зложив пожертву $100.00, з чайного прийняття $59.04, разом Марія Гринчук переслала 159.04
Відділ ім. Л. Українки — Ванкувер, П. Клюкевич переслала 100.00
Пров. Екз. Союзу Українок на Бріт. Колумбію, раніше П. Клюкевич переслала $25, тепер 75.00
Відділ ім. Княгині Ольги — Вінніпег, С. Пелех доручила 50.00
Архиепископ Андрей — Едмонтон 10.00
Софія Гриник і Марія Солован — Едмонтон, з нагоди уродин 17.50
Відділ ім. О. Басарабової — Вимер, Саск., Р. Магас переслала 5.00
Молодший відділ СУМК ім. І. Данильчука при катедрі Пресв. Тройці, Вінніпег — О. Завісляк доручила 5.00
Марія Гупка — Йорктон, Саск. 5.00
Д-ка С. Стратійчук — 5.00
Юрій Черненко — Едмонтон 5.00
Наталка Духній — Едмонтон 3.00
По $2.00 — А. Олійник, О. Бойчук, В. Трофаник, Е. Кушнірук, О. Стінка, О. Ґець, П. Семенюк, А. Ковалик, К. Волощук, П. Чабан, Л. Крепякевич, С. Ригус, Л. Вінтоник — Йорктон; Марія Сембалюк, Н. Вірстюк — Едмонтон.

ВІТАЄМО

членок, делеґатів і гостей

на головний з'їзд

СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

який відбудеться під час з'їзду СУС

та його складових організацій

в Едмонтоні

в днях 21, 22, 23 і 24 серпня

в приміщенні

Албертійського університету

в Листер Гол.